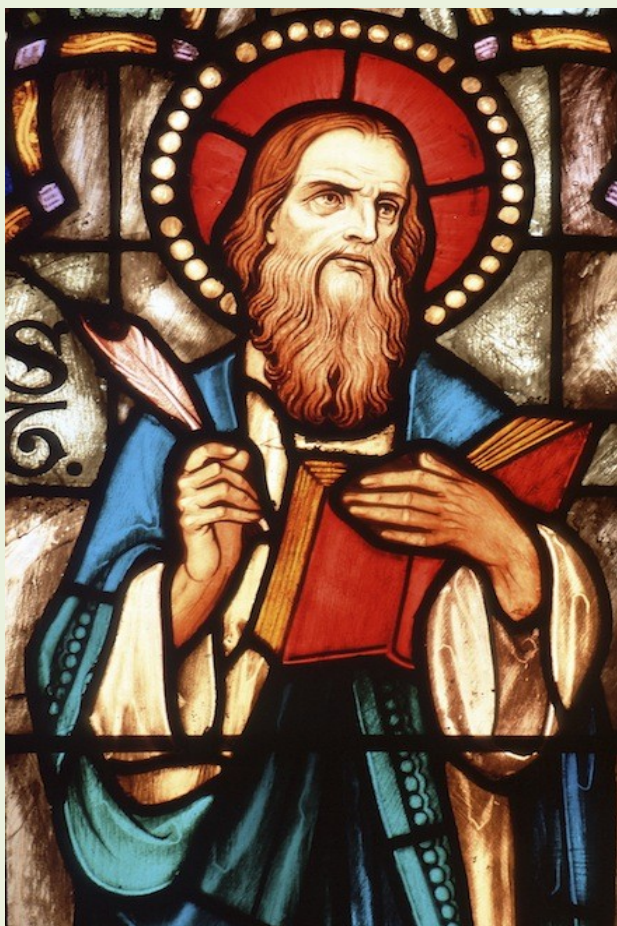

ÎMPĂRĂȚIA LUI HRISTOS: VALORILE ȘI STANDARDELE ÎMPĂRĂȚIEI

Ghid de studiu biblic în cartea Matei

Pastor Octavian Baban

Cuprins

ÎMPĂRĂȚIA LUI HRISTOS: VALORILE ȘI STANDARDELE ÎMPĂRĂȚIEI.....	1
GHID DE STUDIU BIBLIC ÎN CARTEA MATEI.....	1
PARTEA 1A: GHID DE STUDIU BIBLIC.....	4
DATE GENERALE DESPRE AUTOR, LOCUL ȘI DATA SCRIERII, DESTINATAR.....	4
STRUCTURA EVANGHELIEI.....	5
(i) Predica de pe munte: etica împărăției mesianice, cap. 5-7.....	7
(ii) Cuvântarea Trimiterii celor 12: o trimitere mesianică, cap. 10.....	8
(iii) Cuvântarea Pildelor Împărăției, predica de pe țărmul mării, cap. 13.....	8
(iv) Cuvântarea despre Etica Bisericii, cap. 18.....	9
(v) Marea certare a fariseilor și vestirea Venirii Domnului, cap. 23-25.....	9
TEMELE STUDIULUI PREZENT.....	10
PARTEA 2A: GHID DE STUDIU BIBLIC.....	13
SEPTEMBRIE.....	13
7, Matei 3-4, Vesteste Împărăția, 4:17-25; 3:1-2, 4:17.....	13
Întrebări și aplicații:.....	14
14, 5, Trăiește în iubire: 5:33-48, 5:44-45.....	15
Întrebări și aplicații:.....	16
21, 6-7, Ai grijă cum îi judeci pe alții, 7:1-29, 7:1-2.....	17
Întrebări și aplicații:.....	18
28, 8-9, Fii un lucrător vrednic, 9:27-38, 9:36-38.....	19
Întrebări și aplicații:.....	20
OCTOMBRIE.....	22
5, 10-11, Mărturisește evanghelia: 10:1-42, 32-33.....	22
Întrebări și aplicații:.....	23
12, 12, Adu rod bun, dintr-o inimă bună, 12:22-50, 12:35.....	24
Întrebări și aplicații:.....	25
19, 13, Fii un bun învățător al Cuvântului, 13:24-58, 13:52.....	26
Întrebări și aplicații:.....	27
26, 14-15, Bazează-ți slujirea pe puterea Domnului, 14:13-36, 15:29-39, 15:36.....	28
Întrebări și aplicații:.....	29
NOIEMBRIE.....	31
2, 16-17, Fii principal în folosirea autorității, 16:13-28, 18:15-20; 16:18-19.....	31
Întrebări și aplicații:.....	32
9, 18-19, Fii iertător și fii generos, 18:21-35, 19:16-30, 18:21-22.....	33
Întrebări și aplicații:.....	34
16, 20-21, Slujește și condu cu răspundere, 20:1-34, 20:23.....	35
Întrebări și aplicații:.....	37
23, 22-23, Ajută oamenii să intre în Împărăția Domnului, 22:1-14, 23:1-15.....	38
Întrebări și aplicații:.....	39
30, 24, Așteaptă venirea Împărăției, 24:1-14, 24:14.....	40

Întrebări și aplicații:.....	41
DECEMBRIE.....	42
7, 25, <i>Ia seama la judecățile Împăratului</i> , 25:31-46, 25:46.....	42
Întrebări și aplicații:.....	43
14, 26, <i>Cinstește-l pe Isus cu darul recunoștinței tale</i> , 26:1-13.....	44
Întrebări și aplicații:.....	45
21, <i>Craciun</i> , Matei 1-2, <i>Adu Împăratului darurile închinării tale</i> , 2:9-20,.....	46
28, 28 <i>Fii un bun misionar al Împărăției lui Hristos</i> , 28:8-20, 28:18-20.....	48
Întrebări și aplicații:.....	49

Partea 1a: Ghid de studiu biblic

Evangelhia după Matei este prima dintre evanghelii, făcând legătura între Vechiul Testament și Noul Testament și este cea mai lungă evanghelie (28 de capitole).

Date generale despre autor, locul și data scrierii, destinatar

Matei („darul lui Dumnezeu”) era numit și Levi, și era fiul lui Alfeu (cf. Mc. 2:14). El a lucrat la vama din Capernaum (Mt. 9:9, Mc. 2:14) până când Isus l-a chemat la apostolie. Matei era un funcționar învățat, ca vameș în statul evreu subordonat romanilor, și scrie într-o limbă grecească educată, cu stil. În același timp, el are înclinație de rabin și redă multe din învățăturile lui Isus (cu multe referiri la Vechiul Testament și la obiceiurile evreiești), adunate sub formă de predici sau discursuri lungi.

În materialul adunat de Matei se văd detalii pe care doar un apostol și, respectiv, un vameș, le putea cunoaște așa de bine (taxe față de stat și față de Templu, detaliile intrării în Ierusalim, pilde și explicații de pilde date în privat, cuvântări ale lui Isus în diverse locații – munte sau șes, certări ale fariseilor și cărturarilor), se văd detalii financiare care dau pe față pregătirea și munca lui de vameș (termeni bancari în pilde, în rugăciunea Tatăl Nostru, parabole despre bani, întâmplări care implică discuții despre bani – Isus, Petru și plata impozitului către Templu), se vede un interes deosebit pentru regulile vieții în Biserică (organizarea și etica vieții în poporul lui Dumnezeu) și o mare preocupare pastorală (muștrări, îndemnuri pentru iertare, etc.), se vede o mare atenție pentru venirea și proclamarea Împărăției lui Dumnezeu (pentru lucrarea mântuirii, făcută de Isus, pentru misiune, pentru vremea sfârșitului și a instaurării depline a Împărăției lui Dumnezeu), pentru parabolele lui Isus despre Împărăție care vorbesc atât despre vestirea evangheliei către Neamuri, cât și despre refuzul și ipocrizia liderilor iudei care l-au respins pe Hristos (Matei îi atacă des pe farisei și preoți și hotărârile lor, și este foarte nemulțumit de ei; reține bine momentele când Isus îi ceartă aspru; vezi Mt. 3:7 16:6, 11, 12; 23).

Se pare că Matei și-a adunat mai întâi materialul despre Isus într-o culegere de predici numită *Logia*, scrisă în evreiește (aramaică), așa cum spune Papias (110-120), citat de Eusebius, în *Istoria Bisericii* (aprox.

300)¹. La fel afirmă și Ireneus și Clement din Alexandria (150-215), Origen (185-254) și Ieronimus (340-420). Varianta ultimă a evangheliei lui Matei, în greacă, apare aproximativ în anii 60-70 după Hristos și este localizată în nordul Israelului sau în Siria (Antiohia Siriei; Biserica siriană păstrează un text aramaic – evreiesc al evangheliei lui Matei pe care îl consideră originalul traducerii în limba greacă). Astfel, evanghelia după Matei este adresată unui destinatar iudeu, vorbitor de limbă aramaică – ebraică, dar și grecească, și bun păstrător și cunoscător al obiceiurilor iudaice, care cunoaște bine Vechiul Testament.

Până pe la mijlocul secolului 2 (anii 150-180), evanghelia lui Matei a fost cea mai populară evanghelie, citată direct sau indirect de mulți părinți ai Bisericii. Ea purta girul unui apostol, avea multe detalii biografice despre viața lui Isus, și avea multă învățătură importantă pentru Biserică (etică, autoritatea lui Isus, organizarea și regulile Bisericii, învățătura despre a doua venire a Domnului). Matei reține de la Isus o concepție echilibrată despre învățătură credinței: „orice învățător care a ajuns un ucenic al împărăției cerurilor este ca un gospodar care scoate din tezaurul său și lucruri noi și lucruri vechi” (Mt. 13:52).

Studiul de față reprezintă o trecere în revistă a învățăturilor principale ale evangheliei după Matei, folosind perspectiva Împărăției lui Dumnezeu (numită de Matei, Împărăția cerurilor), o caracteristică de bază a mesajului vestit de Isus.

Structura evangheliei

Structura evangheliei lui Matei, care se vede și în evanghelia după Marcu, este structura care conține cele trei etape ale lucrării lui Isus: lucrarea din Galileea și din împrejurimi (4-18), drumul spre Ierusalim (19-20), și ultima săptămână în Ierusalim (21-28). Asemănător cu Luca, Matei scrie despre nașterea și copilăria lui Isus (1-2) și despre lucrarea lui Ioan Botezătorul (3).

În general, se observă cinci mari părți în evanghelia după Matei²:

1. Nașterea și copilăria lui Mesia (Betleem, Egipt, Nazaret (1:1–2:23))
2. Pregătirea pentru lucrare (3:1–4:11)
3. Lucrarea publică în Galileea (4:12–15:20)

¹ Papias, *Fragmente* 2:16, în Eusebius, *Istoria*, 3.39.16

² J.B. Green, S. McKnight, I.H. Marshall, *Dictionary of Jesus and the Gospels* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1992), 529.

4. Lucrarea publică în împrejurimi (15:21–18:35)

5. Drumul spre Ierusalim (19:1–20:34)

6. Ultima săptămână (21:1–28:20)

Cele cinci părți sunt văzute de alții ca secțiuni tematice, repetând într-un fel ordinea și subiectele celor cinci cărți ale lui Moise (Geneza, Exod, Levitic, Numeri, Deuteronom):

Prolog (1:1–2:23)

1. Cartea 1: Despre ucenicizare (3:1–7:29)

2. Cartea 2: Despre apostolie (8:1–11:1)

3. Cartea 3: Despre respingerea revelației (11:2–13:53)

4. Cartea 4: Despre viața în Biserică (13:54–19:1a)

5. Cartea 5: Despre judecată (19:1b–26:2)

Epilog (26:3–28:20)

Alții comentatori pun în evidență existența a cinci mari predici ale lui Isus redade de Matei, puse alături de evenimente din viața lui Isus (secțiuni narative, de istorisire), pe care le urmează și pe care le și explică³:

1–4	Narațiune	Prezentarea persoanei lui Isus, pentru iudei
5–7	Predică	Predica de pe munte: Isus este al doilea Moise Ce cere Isus lui Israel (Bisericii)
8–9	Narațiune	Faptele lui Isus printre iudei
10	Predică	Predica Trinității: Isus și cei 12 apostoli Lucrarea lui Isus se extinde prin ucenici
11–12	Narațiune	Respingerea lui Isus de către iudei
13	Predică	Predica pildelor Împărăției și ale Judecății
14–17	Narațiune	Disciplina în adunarea Bisericii
18	Predică	Autoritate și iertare, etică în Biserică
19–23	Narațiune	Începutul săptămânii suferințelor
24–25	Predică	Predica Apocaliptică: vestirea Judecății finale

3

D. Callison, „Matthew”, în J. Barton, J. Muddiman, *Oxford Bible Commentary* (New York: Oxford University Press, 2001)

26–28 Narațiune Încheiere: crucea și învierea.

Împărțirea în cinci secțiuni de tip istorisire plus predică pare cea mai normală, cea mai evidentă pentru evanghelia după Matei. Redarea a cinci predici majore ale lui Isus rămâne o caracteristică principală a acestei evanghelii. În continuare se poate urmări schema condensată a acestor predici:

(i) Predica de pe munte: etica împărăției mesianice, cap. 5-7

Matei plasează în mod caracteristic discursul într-un context lămuritor: Isus predică pe munte (de pe munte). Implicația este că El predică asemenea lui Moise de pe Sinai. Este important de reținut că această predică are un caracter programatic iar celelalte se leagă de ea, printr-un pasaj comun sau foarte asemănător.

- I. Introducere autoritară (5:3–16)
 - A. Fundamentele eticii lui Isus: Fericirile (5:3–12)
 - B. Calitățile ucenicilor: sare și lumină (5:13–16)
- II. Predica propriu-zisă: Isus și Noua Lege (5:17–7:12)
 - A. Împlinirea și depășirea Legii (5:17–48)
 - 1. Continuitate (5:17–20)
 - 2. Depășirea VT: șase antiteze (5:21–48)
 - B. Neprihănirea celui credincios (dreptate) (6:1–34)
 - 1. Facere de bine (6:1–4)
 - 2. Rugăciunea (6:5–15)
 - 3. Postul (6:16–18)
 - 4. Valorile vieții: Dumnezeu sau averea (6:19–24)
 - 5. Valorile vieții: încredere-îngrijorare (6:25–34)
 - D. Relațiile frățești și Legea (7:1–12)
- III. Încheiere autoritară (7:13–27)
 - A. Decizia: două căi (7:13–14)
 - B. Verificarea: ucenici falși și adevărați (7:15–23)
 - 1. Profeti falși și roadele lor (7:15–20)
 - 2. Importanța ascultării (7:21–27).^[40]

(ii) Cuvântarea Trimiterii celor 12: o trimitere mesianică, cap. 10

Matei atrage atenția în 10:1 că Isus le dă autoritate să vestească Împărăția și să lucreze minuni. El îi cheamă pe ucenici (Matei dă lista celor doisprezece aici) și le dă învățături despre felul în care să vestească evanghelia.

1. Delimitarea lucrării, proclamarea liberă, 5-8
2. Resursele lucrării, asocieri cu persoane de încredere, cu mărturie bună, 9-15
3. Înțelepciune, persecuție, încredere, perseverență, 16-23
4. Încurajare din exemplul lui Isus, 24-31
5. Motivație eschatologică, 32-42 (cf. 2 Tim. 2.11-13)

(iii) Cuvântarea Pildelor Împărăției, predica de pe țărmul mării, cap. 13

a. Pildele de afară, din barcă, destinate mulțimii 13.2-35

A. Pilde lungi

Semănătorul bun și pământul divers, mântuirea personală

Rolul pildelor. Revelație și ascundere

Explicație pentru cei 12 și alți câțiva: pilda semănătorului

Semănătorul bun și cel rău (pilda neghinei, mântuirea omenirii)

B. Pilde scurte

Sămânța de muștar, mântuirea omenirii

Prăjitura și aluatul, mântuirea omenirii

Rolul pildelor: revelarea planului lui Dumnezeu

b. Pildele dinăuntru, din casă, destinate ucenicilor, 13.36-52

A. Explicația pildei lungi, a neghinei

B. Pilde scurte (încurajarea ucenicilor):

Ogorul și comoara, mântuirea personală

Negustorul și mărgăritarul, mântuirea personală

Pescarii și peștii, Judecată finală

Explicații: rezumat și verificare pedagogică. Slujba învățătorului.

Se poate observa cum Matei scoate în evidență caracterul pedagogic al modului lui Isus de a învăța: îl vedem pe Isus cum explică de ce vorbește în pilde, cum alternează tipurile de parabole (parabole lungi – parabole scurte), cum se adresează și bărbaților și femeilor de diverse profesii (pilde despre semănători, agricultori sau negustori, dar și pilde despre gospodine și aluat, etc.), cum face rezumate și își învață ucenicii cum să predice ei înșiși.

(iv) Cuvântarea despre Etica Bisericii, cap. 18

Predica aceasta pleacă de la contextul certurilor pentru autoritate, între cei doisprezece și de la răspunsul faimos al lui Isus, construit cu pornire de la imaginea unui copil pus în mijloc. Metoda pedagogică a lui Isus se vede în felul în care introduce și ilustrează răspunsul (copilul), în alternanța explicații și pilde ilustrative.

- I. Cine este copilul în credință și cine este cel mai mare: despre copii, ucenici și prozeliți (vv. 1–5)
- II. Prilejurile de păcătuire (vv 6–9)
- III. Măntuirea „celor mici” (tranziție) (vv 10–14) (cu pildă ilustrativă, vv 12–14)
- IV. Disciplinarea celor care greșesc (vv 15–20)
- V. Nevoia iertării (vv 21–35) (cu pildă ilustrativă, vv 23–35).

(v) Marea certare a fariseilor și vestirea Venirii Domnului, cap. 23-25

Isus predică la ieșirea din templu, din nou cu autoritate mesianică. Această predică este un fel de contrapondere la Predica de pe munte, prin lungime și tematică. În loc de fericiri predica începe cu vai-uri și imprecășii (nebuni și orbi, povățuitori orbi, cărturari și farisei ipocriți, etc.). Are două părți, una adresată fariseilor și cărturarilor, și una adresată ucenicilor. Unii preferă să considere drept a cincea predică doar secțiunea adresată ucenicilor, cap. 24-25, unde este vorba despre etica așteptării Împărăției lui Dumnezeu (cap. 5-7 vorbeau despre etica trăirii în Împărăției lui Dumnezeu). Certarea fariseilor pare să încheie dezbaterile din templu, iar îndemnarea ucenicilor are ca punct de plecare admirația ucenicilor pentru arhitectura și masivitatea templului din Ierusalim, ca și dorința lor de a ști mai multe despre dărâmarea finală a templului pe care o profețește Isus.

I. Certarea fariseilor, 23:1-39

A. Avertizarea ucenicilor cu privire la Farisei, 23:1-12

B. Certarea propriu-zisă a fariseilor și cărturarilor, 23:13-39

II. Îndemnarea ucenicilor, 24-25.

Semnele sfârșitului, 24:1-35

Hristoși falși, persecuție, evanghelizarea lumii

Atac împotriva lui Israel, Hristoși falși

Semne în cer și pe pământ

Îndemn la veghere, descrierea judecății, 24:36-51

Comparație cu vremea lui Noe

Doi bărbați, două femei

Doi robi: cel bun și cel rău

Pildele venirii Împărăției, ilustrarea judecății, 25:1-30

Cele zece fecioare (5 înțelepte, 5 nechibzuite)

Cei opt talanți (5+5, 2+2, 1+0).

Descrierea judecății, principiile ei etice, 25:31-46

Temele studiului prezent

Așa cum se poate observa din Cuprins, studiul de față va urmări evanghelia după Matei, în următoarele patru luni (Septembrie, Octombrie, Noiembrie și Decembrie), din perspectiva predicării Împărăției lui Dumnezeu.

Studiul începe în septembrie cu capitolele 3-4, deoarece capitolele 1-2, despre Nașterea Domnului, sunt păstrate ca subiect pentru săptămâna Crăciunului.

În fiecare săptămână se va urmări citirea capitolelor anunțate pentru lecție, la începutul titlului lecției, dar în mod specific, studiul a ales câte un subiect aparte, pentru părtășie și studiu mai aprofundat, și aceasta se vede în finalul titlurilor. De exemplu, în data de 28 septembrie, se studiază lecția pentru săptămâna 25-29 septembrie. În timpul săptămânii se vor citi capitolele 8-9, dar lecția, ca atare este din Matei 9:27-38 și are ca temă *Fii un lucrător vrednic*.

În particular, așa cum scrie și la începutul Ghidului, studiul urmărește felul în care Isus vestește venirea Împărăției lui Dumnezeu, și anume felul în care se concentrează pe valorile și standardele acestei Împărății spirituale.

Isus a predicat despre Împărăție, vestind sosirea ei, a spus pilde despre Împărăție vorbind despre mântuirea omenirii, a vorbit despre venirea Judecății, despre primirea sau respingerea mântuirii arătând care sunt planurile lui Dumnezeu despre Împărăția sa. Este posibil ca locul proeminent dat Împărăției lui Dumnezeu, să reflecte și un răspuns pe care Matei îl are, din partea Domnului, pentru Imperiul Roman.

Biserica este o formă a Împărăției lui Dumnezeu, principală, deși nu singura (în final Împărăția lui Dumnezeu cuprinde tot universul, cu oameni, cu îngeri, cu tot ce există; omenirea mântuită va cuprinde Biserica, pe Israel – separat sau inclus în Biserică, oameni care l-au cunoscut pe Dumnezeu și pe care Dumnezeu i-a cunoscut într-un mod aparte: Nebucadnețar cel pocăit, Cyrus cel ales ca Uns al Domnului, etc.). Îngerii în mod deosebit sunt implicați în diversele etape ale istoriei mântuirii și ale Bisericii (ei au îndeplinit poruncile Domnului în vechime, l-au însoțit și vestit pe Isus – la naștere, au fost cu El în ispitirea din pustie, la înviere și înălțare, vor fi deplin implicați în ziua Judecății; Împărăția lui Hristos va cuprinde totul pentru că El este Împărat al Împăraților și orice genunchi i se va pleca, pe pământ și în ceruri, Filipeni 2:9-11. „De aceea și Dumnezeu L-a înălțat nespus de mult și I-a dat Numele care este mai presus de orice nume; pentru ca, în Numele lui Isus, să se plece orice genunchi al celor din ceruri, de pe pământ și de sub pământ, și orice limbă să mărturisească, spre slava lui Dumnezeu Tatăl, că Isus Hristos este Domnul”).

Calitățile pe care Isus le-a arătat și pe care le-a cerut ucenicilor sunt și calitățile pe care ni le cere nouă, care am devenit cetățeni ai Împărăției lui Dumnezeu, împreună cu toți sfinții (Efeseni 2:18-20).

Astfel, în Septembrie vom privi la începutul lucrării lui Isus: la vestirea Împărăției, la Predica de pe munte: trăirea în iubire și atenția la judecarea altora, la nevoia de a fi lucrători de caracter în ogorul Tatălui ceresc.

În Octombrie, vom privi la trimiterea ucenicilor să vestească evanghelia, la nevoia de a aduce roade bune în viață – ca un pom bun (o temă celebră din Vechiul Testament), la invitația de a fi un bun student / studentă și, respectiv, învățător / învățătoare a Cuvântului, și la îndemnul de a sluji Împărăția și pe Împăratul ei - în puterea lui Dumnezeu (relativ la partea pe care au avut-o ucenicii în hrănirea mulțimilor la înmulțirea pâinilor și peștilor).

În Noiembrie, ne lăsăm motivați și educați de Domnul ca să fim curați și etici în Biserică, să fim iertători și generoși, să slujim cu răspundere și să fim atenți să cum le vestim oamenilor evanghelia – ca să fie ajutați să intre în Împărăția Domnului, nu dezgustați de

exemplul nostru și, astfel, depărtați, cum s-a întâmplat cu fariseii și cărturarii pe care Isus i-a certat. În final, suntem invitați să așteptăm Împărăția privind la semnele timpurilor, așa cum ne învață Isus, și să nu ne lăsăm înșelați de realizări religioase mărețe, de mari construcții cum era Templul atunci, și de învățători falși.

Decembrie ne aduce ocazia să privim la finalul evangheliei și să fim atenți la felul în care Mântuitorul Isus descrie judecata finală în care El prezidează ca Împărat, pe tronul Său glorios, să îl onorăm cu darurile vieții noastre – pe care tot de la El le avem, precum și cu închinarea noastră, și să fim gata să vestim Evanghelia Împărăției, să facem ucenici și să le transmitem tot ce ne-a poruncit Domnul.

Partea 2a: Ghid de studiu biblic

Septembrie

7, *Matei 3-4, Vestește Împărăția, 4:17-25; 3:1-2, 4:17*

După ce a înfrânt isпитirile Satanei, în pustiuul Iudeii, Isus a plecat și s-a stabilit în Capernaum, în Galileea (nordul Israelului). Unul din motive a fost prigoana începută de Irod când l-a aruncat în temniță pe Ioan Botezătorul, iar alt motiv era că mărturia lui Ioan în Iudeea încă nu se sfârșise, și Isus nu dorea să se suprapună lucrările lor. Așa cum ne arată Matei, un alt motiv a fost împlinirea profeției din Isaia 9:1-2 și începutul unei lucrări mesianice îndreptate spre evrei, dar care se adresează și Neamurilor. Astfel Isus și-a început lucrarea Sa în Galileea (proclamarea evangheliei, vindecări, exorcizări), iar vestea s-a dus în tot Israelul, dar și în toată Siria (4:24-25).

Isus și-a început lucrarea Sa prin trei pași distincți: 1. a vestit o evanghelie clară – Evanghelia Împărăției, 2. a dovedit că este Fiul lui Dumnezeu prin puterea și autoritatea cu care a făcut vindecări și multe alte minuni, și 3. apoi și-a ales o echipă de 12 colaboratori care să îl ajute, pe care să îi învețe adevărurile lui Dumnezeu și pe care să îi trimită în diverse misiuni, ca pe niște redutabili ambasadori și pescari de oameni.

Într-un fel, aceștia au rămas și pașii de urmat pentru noi: o Evanghelie clară care îndeamnă la pocăință – ACUM; bazare pe puterea și resursele lui Dumnezeu, în rugăciune; lucrul în echipă și formare de lucrători. Petru și Andrei, Iacov și Ioan, au fost chemați fiecare din meseria și micile lor companii de pescuit, ca să devină vestitori ai evangheliei.

Proclamarea lui Isus era: „Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor este aproape” și prin ea Isus a continuat predicarea lui Ioan Botezătorul (Mat. 3:2), dar i-a adăugat și propria Sa autoritate, pentru că Isus cu adevărat aducea Împărăția lui Dumnezeu în lume prin lucrarea Lui și prin prezența Sa. Evanghelia după Matei are, așadar, în centru aceste două afirmații: „pocăiți-vă” (schimbați-vă mintea, *metanoie*), și „s-a apropiat Împărăția cerurilor” (adică: a sosit Împărăția cerurilor).

Mai întâi, trebuie verificat dacă predicarea noastră conține și ea, azi, aceste două chemări centrale ale lui Isus: pocăința și vestirea venirii Împărăției. Ele sunt legate de persoana lui Isus, de recunoașterea Lui ca Mesia și ca Fiul lui Dumnezeu. Oriunde este proclamat Numele lui Isus ar trebui să fie centrale și aceste două subiecte mesianice.

Într-adevăr, este nevoie de pocăință, anume de o schimbare a gândirii, a priorităților, a valorilor, de o întoarcere la Dumnezeu. *Metanoia*, pocăința, înseamnă o tranformare a înțelegerii, ca să privești lumea prin alți ochi, să exerciți o altă concepție despre viață și lume. Ce intră în această „minte nouă” și ce nu mai încap în ea? Gândirea nouă îl recunoaște pe Dumnezeu în calitate de Creator, ca suveran atotputernic, recunoaște dreptatea Lui, harul, judecata, autoritatea Lui. Gândirea cea nouă recunoaște și răutatea păcatului, roadele neascultării, nevoia de reparare a relației omului cu Dumnezeu.

Expresia „s-a apropiat Împărăția lui Dumnezeu” înseamnă că a venit Împărăția lui Dumnezeu. Autoritatea lui Dumnezeu peste lume este exprimată din nou cu putere prin Isus, Fiul Său. În Numele Lui s-au făcut vindecări, s-au alungat duhurile necurate, Duhul Sfânt a venit în Numele Lui. Este adevărat că Fiul a adus acum iertarea, nu judecata, dar așa cum arată și Apocalipsa, El este Regele regilor, are toată judecata, Lui i se supun toate și va învinge orice răzvrătire, aducând lumea în supunere față de Dumnezeu, până în final. Schimbarea gândirii trebuie însoțită, deci, de o reaprire a ascultării de Dumnezeu, de închinare adevărată adusă Lui: apropierea Împărăției înseamnă sosirea ei, aducerea în prim-plan a nevoiei de supunere față de autoritatea lui Dumnezeu, re-centrarea pe poruncile Sale.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Ce înseamnă Împărăția lui Dumnezeu?

Cum ar trebui să fie o predicare clară a evangheliei Împărăției?

Care sunt cei trei pași folosiți de Isus în vestirea Împărăției?

Cum să încurajăm azi lucrul în echipă? Cum poți încuraja formarea formarea de lucrători? Isus și echipa apostolilor ne oferă vreun exemplu în această privință?

Merită și azi să lași o profesie laică și să te dedici vestirii evangheliei? Cum poți auzi chemarea Domnului astăzi?

14, 5, Trăiește în iubire: 5:33-48, 5:44-45

Pentru că în Predica de pe munte (Matei 5-7), Domnul Isus reasează idealurile vieții spirituale, cu autoritatea sa mesianică și divină, în pasajul pentru astăzi vedem cum trei porunci din Vechiul Testament sunt modificate de Isus, în sensul că El are autoritate să explice și să ridice standardele Împărăției. În particular, El se referă la poruncile pentru jurământ, pentru exercitarea dreptății prin răzbunare și la cele despre iubirea aproapelui. Domnul le transformă într-un fel de teste ale ascultării și ale caracterului nostru.

Jurământul este un test important al caracterului unui om și reprezintă un fel de asigurare a seriozității, a cuvântului dat. Prin jurământ se întărește o afirmație, o promisiune. Însuși Dumnezeu folosește jurământul de mai multe ori în Biblie („Pe Mine însumi mă jur”, Isaia 45:23; vezi și Romani 14:11; de asemenea, „pe viața Mea”, zice El în Ezechiel, Ieremia, Numeri, de ex. Eze. 5:11, etc., Ier. 22:24, Num. 14:28, etc.).

Isus ne învață în această privință să dovedim caracter și modestie. Nu te poți jura decât pe ceva ce într-adevăr posezi și poți cita ca mărturie sau asigurare, sau pe ce stăpânești și controlezi. Isus spune să nu jurăm pe lucrurile lui Dumnezeu (cerul sau pământul) – că sunt ale Lui; nici pe viața noastră (pe capul nostru) – pentru că, de fapt, nu suntem stăpâni pe cea, ci ea îi aparține tot lui Dumnezeu. Dimpotrivă, să adoptăm o vorbire simplă, doar cu „da” și „nu”. Puterea de a spune un „da” adevărat sau un „nu” ferm este a noastră, este puterea cuvântului și a caracterului nostru.

Cuvântul unui om este o valoare deosebită. Nu ar trebui să ne jucăm cu cuvântul nostru. Ar trebui să ne întrebăm ce greutate are el, ce valoare. Câți oameni ne consideră oameni de cuvânt – și câți spun despre noi, „nu-i de cuvânt”, „nu are două vorbe la un loc”, sau „nu este om de încredere”? Minciuna patentă sau adevărul pe jumătate sunt forme grave de încălcare a autorității propriului cuvânt. Ai greutate pe câtă greutate are cuvântul tău.

Dorința de răsplătire dreaptă și de răzbunare este al doilea test al caracterului pe care îl menționează Isus. Merită să răspunzi cu aceeași măsură față de cei ce îți fac rău sau merită să fii mai generos decât prigonitorul sau dușmanul tău? Poți pune altceva în locul legii numite *lex talionis*, legea răzbunării pe măsură, ochi pentru ochi? Vechiul Testament pune câteva asigurări și măsuri ca scăpare de sub legea răzbunării (cetatea de scăpare). În final, răzbunarea este a Domnului,

pentru că El cunoaște cel mai bine inima omului și poate să răsplătească sau să judece și pedepsească așa cum trebuie.

În final, al treilea test al caracterului este să îl iubești pe omul de lângă tine. Ultimele două teste ridică problema reciprocității. Ești prieten doar cu prietenii și ești dușman cu dușmanii? Așa par să îndemne psalmii lui David, de exemplu Psalm 15:4. „El privește cu dispreț pe cel vrednic de disprețuit, dar cinstește pe cei ce se tem de Domnul” (totuși, Ps. 109:2-4 spune: „2. Căci potrivnicii au deschis împotriva mea o gură rea și înșelătoare,... 4. Pe când eu îi iubesc, ei îmi sunt potrivnici; dar eu alerg la rugăciune”). Domnul Isus întărește această regulă mai înaltă: regula îndurării, a generozității, a iubirii. Să poți iubi pe omul care îți face rău, aceasta este invitația Domnului: să te rogi pentru el și să-i vrei binele. Asta înseamnă „să fii desăvârșit ca Tatăl din ceruri”: El este bun și față de cei buni și față de cei răi. De ce? Din cauza iubirii. Isus, ca mântuitor, ne învață să îl urmăm iubind și pe dușmani, și să binecuvântăm, nu să blestemăm.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Gândește-te la promisiunile pe care le faci. Ce valoare are cuvântul tău? Cum poți îndrepta lucrurile?

Te rogi pentru vrășmașii tăi? În ce situații lași răsplătirea și răzbunarea în seama Domnului și când te implici să faci tu singur dreptate?

Cum te ajută îndemnul lui Isus de a-ți iubi dușmanii, când trebuie să te raportezi la prigonitori?

Ce avantaje aduce iubirea: iertare, împăcare, investiție, bucurie? Crezi că ai aceste comori? De ce da, de ce nu? În ce domenii din viață îți vine mai greu să arăți binecuvântare și iubire?

21, 6-7, Ai grijă cum îi judeci pe alții, 7:1-29, 7:1-2

Matei 7 este ultimul capitol din predica de pe munte și este centrat pe învățătura despre evaluare, despre judecarea altora: capitolul începe cu discutarea felului în care ne judecăm unii pe alții, continuă cu îndemn la rugăciune și cerere de lucruri bune de la Tatăl ceresc (aici se face o descriere a bunătații Tatălui din cer), și se încheie cu evaluarea profeților mincinoși – după roadele aduse de ei, și cu avertizarea despre zidirea casei pe stâncă ori pe nisip și despre Judecata finală. În toată învățătura se simte puterea și autoritatea dumnezeiască a Mântuitorului Hristos.

De ce ne avertizează Isus cu privire la judecată? Două motive majore sunt faptul că avem nevoie de obiectivitate și că trebuie să evităm ipocrizia. Să nu judecăm aspru pe ceilalți, dacă nu avem aceeași măsură (*metron*) pentru toți, și pentru noi inclusiv. Dumnezeu și poate și oamenii, ne vor judeca cu aceeași măsură cu care îi judecăm noi pe ceilalți („cu ce judecată judecați, veți fi judecați”).

Un al doilea motiv este invitația la verificare personală înaintea lui Dumnezeu – și, poate, chiar înaintea oamenilor. Nimeni nu este imun la defecte și greșeli. Păcatul care ne afectează ca oameni în trup, cu o fire moștenită de la Adam, ne face vulnerabili. Chiar și la cei credincioși, lipsa de veghere poate duce la lăstari de amărăciune și la răutate (Evrei 12:14-15).

Să ne verificăm propriile greșeli („bârna din ochiul nostru”), să ne pocăim, să cerem curățire, și apoi vom avea putere și atitudinea corectă să îi îndreptăm și pe alții. Un critic care se exclude pe sine de la evaluare, nu este credibil, ci este ipocrit. Mai există un mod de a expune această problemă: există unii oameni care cer mereu să li se scuze erorile, chiar abuzurile, dar care sunt necruțători cu alții care, poate, au greșit mai puțin ca ei. Deci, cine vrea să judece pe alții, să se judece pe sine mai întâi, cine vrea să i se arate îndurare, să fie gata să arate îndurare și el altora.

Când este vorba de judecată, Domnul ne dă un principiu major: privește la roadele din viața omului. Dacă roada este bună (familie unită, relații frumoase, lucru apreciat la serviciu, influență binefăcătoare în jur, sfințenie personală, dragoste de oameni și de Dumnezeu, bunăvoință, etc.), atunci și omul este de calitate. Isus ne arată clar ca nu performanțele în sine contează, nu ele sunt roadele cele mai importante, ci caracterul, personalitatea sfințită (mulți vor spune la Judecată că ei au performat: au profețit, au exorcizat, au făcut

minuni în Numele lui Isus, iar Isus le va zice că nu îi cunoaște, că nu au căutat, într-adevăr, cinstea, credința și relația bună cu Dumnezeu).

Isus arată, în final, importanța ascultării de cuvintele Lui. Cine le ascultă și le împlinește, este un om serios, înțelept, cine nu face așa este nebun, neînțelept. Înțeleptul își zidește casa vieții pe stânca durabilă a prezenței lui Dumnezeu și a Cuvântului Său, prin ascultare de Dumnezeu. Neînțeleptul zidește superficial, doar pentru satisfacții de moment, și nu ține seama de voia Domnului. Ambele investiții vor fi însă testate de greutățile vieții și, mai cu seamă, de Judecata lui Dumnezeu.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Care este măsura cu care judecăm, care sunt criteriile? Ce anume judecăm în ceilalți? Dar în noi, ce anume merită acuzat și respins?

Ce defecte crezi că ai? Cum ți le poți recunoaște singur? I-ai cerut Domnului putere să fii eliberat de ele? Crezi că, dacă le corectezi, vei fi mai capabil să îi corectezi și pe alții? De ce?

Care sunt roadele vieții unui om care îți arată ce fel de om este acela? Funcționează bine această regulă sau, uneori, putem fi înșelați?

Roadă bună se vede în realizări mari sau în caracter sfânt și curat?

Ce înseamnă să îți zidești viața în mod înțelept, ca să faci față încercărilor ce vor veni? La ce fel de încercări se referă Isus?

28, 8-9, Fii un lucrător vrednic, 9:27-38, 9:36-38

Când Isus a vestit Împărăția, iar mai târziu, apostolii au vestit același mesaj, vestirea lor a fost însoțită de semne, de vindecări, de alungări de demoni. În mod deosebit, lucrarea lui Isus de eliberare spirituală și de vestire a Împărăției lui Dumnezeu a fost însoțită de aceste semne, pentru că El era Mântuitorul și El aducea Împărăția lui Dumnezeu pe pământ, timpul din urmă. Ucenicii erau ambasadorii Săi. Întotdeauna, însă iese în evidență nu minunea, ci Mântuitorul minunat care aduce iertare, dă viață, aduce restaurare și vindecare în trup și în societate și cheamă la slujire.

Astfel, Isus este cel care iartă păcatele și dă și sănătate, așa cum se întâmplă cu omul paralizat (9:6-7); Isus îndrăznește să stea la masă cu vameșii și le vestește și lor Evanghelia, și îl cheamă pe Matei la slujire, în vreme ce toți îi ocoleau (9:9-17); Isus o vindecă pe fata de 12 ani a conducătorului sinagogii din Capernaum și, în drum spre casa conducătorului, o vindecă și pe o femeie care suferea și ea, tot de 12 ani, de o dereglare fizică însoțită de hemoragie (9:18-26).

În Matei 9:27-38 sunt vindecați doi orbi și, de asemenea, un mut demonizat. De la bun început, trebuie observat că nu orice boală sau suferință fizică implică robia față de vreo prezență demonică. Cei doi oameni orbi nu erau posedați de un duh al orbirii, de exemplu. Ei au fost vindecați de Isus, ca parte din lucrarea Sa de vestire a Împărăției, și ca răspuns la credința lor. Decizia vindecării i-a aparținut lui Isus, iar El a zis: „facă-se după credința voastră!”. Isus își face timp să vorbească cu ei despre credință. Nevoia de credință și de a sta personal de vorbă cu Isus este subliniată foarte tare de Matei.

În cazul omului mut, observăm că suferința lui fizică are o cauză psihică și fizică (probabil), dar și una demonică. Este ușor de înțeles uimirea oamenilor când au văzut că Isus are putere să vindece și să elibereze de influența demonică. El poate să facă lucrul acesta și astăzi – dar nu este o concluzie biblică să considere cineva că un creștin adevărat poate fi posedat de duhuri necurate. Un creștin poate fi nedrept, necinstit, înșelător, firesc, poate să ajungă dependent de obiceiuri rele, și trebuie să ceară și să primească iertarea Domnului și eliberare, prin pocăință și schimbare prin puterea Duhului Sfânt, dar nu poate fi posedat de Cel rău, pentru simplul fapt că a fost iertat prin jertfa lui Hristos și a fost eliberat prin Duhul, care l-a născut din nou. Unde stă Duhul Sfânt, nu mai poate locui și alt duh, pentru că Duhul Sfânt e gelos și ne vrea pentru Sine. Unde nu e Duhul Sfânt, iar omul este doar etic și, în general, sănătos, acolo, dacă nu e pocăință și

întoarcere la Dumnezeu, ci implicare în ocult și vrăji și ghicire, acolo, da poate veni un duh înșelător, demonic.

Căutătorii de senzații tari găsesc adesea că e mai ușor să pretinzi că aduci eliberare unui creștin, care oricum dorește o vindecare sufletească și fizică, decât unui necreștin care este cu adevărat posedat. De aceea, ei se laudă cu așa-zisele eliberări ale credincioșilor de diverse duhuri – de minciună, de beție, de pornografie etc. (pocăința, lucrarea Duhului, auto-disciplina sau tratamentul medical ar face minuni mai mari decât aceste laude). Apoi, se vede că omul demonizat este adus de alții la vindecare, nu vine el însuși, așa spune textul biblic.

Dumnezeu este cel ce dă vindecare și la El venim cu credință, cu rugăciune, așteptând îndurarea Lui și puterea Lui, în orice situație. El poate lucra prin minuni directe, după cum poate lucra și prin medici și prin mijloace naturale. Orice vindecare este un dar și un har al Domnului, o lucrare a puterii Sale.

În continuare, Scriptura spune clar că nu toți s-au bucurat să vadă autoritatea spirituală a lui Isus și, de aceea, unii l-au acuzat că lucrează și eliberează oamenii cu însăși puterea lui Satan. Aceasta este hula împotriva Duhului Sfânt.

Versetele 35-38 ridică o problemă importantă. Isus privește acest tablou de oameni aflați în suferință, de oameni care nu știu ce să creadă, înconjurați fiind de învățători cârcotași și răuvoitori care se împotrivesc lui Dumnezeu, și îi compară cu o turmă risipită și fără păstor. Isus este cuprins de milă și le spune ucenicilor să se roage ca Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Său.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Ai avut ocazii când ai avut nevoie de vindecare și ai cerut-o de la Domnul? Ce rol au medicii și îngrijirea medicală în astfel de situații?

Poate un creștin să fie posedat de duhuri necurate?

Te ferești de implicarea în ghicire, vrăji, blesteme? Ce crezi că se întâmplă când oamenii caută să manipuleze puterile spirituale? E înșelătorie sau poate fi și o primejdie reală? Ce măsuri de precauție ar trebui să își ia creștinii?

Ce motivație ai atunci când te implici în slujire? Ai o milă și o dragoste față de oameni ca ale lui Isus? Vezi nevoia de păstorie, de învățare, de călăuzire, și de vindecare a oamenilor?

Este corectă așteptarea sau dorința de a face minuni așa cum a făcut Isus?

Cum ascultăm azi de porunca Domnului de a ne ruga Domnului secerișului ca să scoată lucrători la secerișul Său?

Octombrie

5, 10-11, *Mărturisește evanghelia: 10:1-42, 32-33*

În Matei 10, Isus îi trimite pe cei 12 apostoli să vestească evanghelia celor din poporul Israel și le dă putere asupra bolilor și asupra duhurilor necurate. Isus își trimite ucenicii cu același mesaj, despre venirea Împărăției cerurilor (Împărăția lui Dumnezeu) și le dă mai multe sfaturi, încurajări și avertizări cu privire la mărturisirea Evangheliei. Unele din ele par chiar mai aplicabile astăzi decât erau atunci (de exemplu, 10:19-23; de ce da, de ce nu?). Iată câteva principii majore în vestirea evangheliei, din Matei 10:

1. Predicarea evangheliei are nevoie să fie făcut prin puterea lui Isus, sub trimiterea Lui, în Numele Lui. Mântuitorul anunță că misiunea va fi întâmpinată și cu bunăvoință, dar și cu încercări și persecuții. La ce credeți că se referă „vă trimit ca pe niște oi în mijlocul lupilor” și „fiți înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbeii”? Credeți că 10:15-42 se referă la trimiterea de atunci, din secolul întâi, a ucenicilor sau are înțeles mai degrabă profetic, este pe deplin actuală și se referă la trimiterea ucenicilor de astăzi, peste veacuri și veacuri, în misiune?

2. Misiunea are nevoie de o viziune clară asupra lucrării și de organizare: la trimiterea celor 12 apostoli mai întâi s-a predicat doar evreilor, apoi, după înviere, Isus i-a trimis în lumea întreagă (Matei 28:20, Fapte 1:28). Care sunt zonele în care astăzi este cea mai mare nevoie de misionari?

3. Misiunea trebuie susținută de Biserici, nu de cei evanghelizați („fără plată ați primit, fără plată să dați”; în același timp, misionarul trebuie să fie pregătit să primească ospitalitatea locală, fără pretenții). Orice misiune aduce cu ea și testul resurselor. Misionarul trebuie să aducă fără plată vestea bună a mântuirii, dar dorești și tu să fii parte din răspunsul la rugăciunile misionarilor? Ți-ai asumat vreo participare în susținerea vreunei misiuni? Cum?

4. Cei implicați în misiune au de rezolvat numeroase probleme la nivel de relații în comunitate și în familii. Isus îndeamnă să se ia legătura cu oamenii serioși ai comunității. De asemenea, El avertizează ca vor apărea probleme în familiile acestora, din cauza hotărârilor care se iau în viața celor convertiți. În ce fel contribuie un misionar la unitatea familiilor celor care se pocăiesc? În ce fel trebuie ajutată o familie misionară ca să poată trece peste stresul, dificultățile, neînțelegerile care apar în timpul slujirii lor și în timpul dezvoltării familiei lor? Ai avut vreo experiență de acest fel? Enumeră câteva din

greutățile care crezi că vin în viața unei familii misionare – alege pe cineva pe care îl cunoști, și roagă-te pentru el (ea) și familia lor.

5. Atitudinea noastră față de mărturisirea evangheliei are ecou și în ziua judecății (10:32-33). Ce calități are cel care mărturisește Numele lui Hristos: este curajos, arată recunoștință, este onest, este credincios?

6. Mărturisirea evangheliei poate duce la purtarea unei cruci, dar și la primirea unei răsplătiri. Chiar și paharul de apă dat unui evanghelist și unui misionar, va fi răsplătit. Isus se îndatorează fără echivoc în privința aceasta: cine îl ajută pe un credincios care mărturisește evanghelia îl ajută pe Isus. Propune-ți să ajuți pe cineva angajat în lucrare pentru Hristos, chiar și într-un mod foarte simplu.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Vestirea evangheliei era, în secolul întâi, o acțiune nouă (Ioan Botezătorul mai avusese o veste bună, o chemare la botez, este adevărat). În ce fel s-au schimbat condițiile vestirii evangheliei, astăzi? Dar mesajul evangheliei?

Care sunt riscurile mărturisirii numelui lui Isus astăzi? Cum trebuie făcută?

Cum îmbinăm vestirea evangheliei prin vorbe și vestirea evangheliei prin fapte (prin exemplu)?

12, 12, Adu rod bun, dintr-o inimă bună, 12:22-50, 12:35

Oricine își dorește rezultate bune în viață, sănătate, confirmare, să îl cunoască pe Dumnezeu și binecuvântarea Sa. În capitolul 12, Isus arată că toate acestea depind de relația cu Dumnezeu.

1. Matei 12:1-8 arată că nu invidia religioasă și legalismul sunt roadele potrivite în viață, ci înțelegerea domniei lui Isus, relația personală cu El și învățarea corectă a înțelesului Scripturii. Altfel, ajungem niște oameni rigizi și uscați sufletește, ca fariseii, care nu înțelegeau cuvintele „Milă voiesc, iar nu jertfe” și erau gata să îi judece sumar și fără drept de apel pe ucenici (Matei 9:13 și 12:7 repetă același citat, Osea 6:6). Care este înțelesul acestui verset din Osea 6:6, pe care Isus îl folosește atât de des? Chiar și odihna din ziua Sabatului trebuia înțeleasă ca o ocazie de accepta cu bucurie facerea binelui și a aduce eliberare, a salva vieți – nu de a nu face nimic (12:9-21).

2. Matei 12:22-37. Rodul bun este să îl recunoști pe Isus, ca Mântuitor și Fiul al lui Dumnezeu, și să cinstești lucrările lui Dumnezeu prin Duhul Sfânt. Isus a vindecat un om demonizat, orb și surd, pe care l-a eliberat, în același timp și de prezența demonică (este interesant că Matei nu consemnează aici vreun dialog despre vindecare și despre credința omului vindecat; acest lucru va primi semnificație mai târziu, în legătură cu oameni vindecați, exorcizați, dar care nu se pocăiesc și nu devin creștini). Respingerea lucrărilor lui Hristos și atribuirea lor Diavolului, prin evaluări și argumente nedrepte, sunt un semn de rod rău extrem. Isus critică sever această ipocrizie și imaginație rea a fariseilor, arătându-le că vor fi judecați de chiar fiii lor (care doreau și ei să alunge demonii și să aducă vindecare) și că hula împotriva lucrărilor evidente ale Duhului Sfânt nu va fi iertată.

Inima este visteria judecăților bune sau rele. Din prea-plinul inimii vorbește gura. De aceea, Isus îi ceartă pe farisei: ori judecă drept, ori nu. Nu se pot prezenta drept sfinți, în vreme ce văd mărturia bună a lucrărilor lui Isus, și totuși le atribuie lui Satan. Pomul bun se cunoaște după rodul său bun, iar inima rea se cunoaște după gândurile și judecățile ei pătinoare, nedrepte, care strâmbă și interpretează greșit lucrările și Cuvântul lui Dumnezeu.

3. Matei 12:37-42. Rodul bun se vede în acceptarea semnelor și mărturiei Bibliei. Unii doresc și mai multe semne de la Isus, ca să creadă. Și astăzi unii spun: „Dacă Dumnezeu este Dumnezeu să facă așa și așa, să mă ajute, să intervină”. Isus le-a răspuns și le-a vorbit despre

Iona și Ninive, despre Solomon și împărăteasa din Seba, unde oamenii au crezut, deși a fost vorba de mai puține dovezi ca în cazul lui Isus. De ce crezi că acei farisei și învățați, voiau un semn în plus? Nu cumva, dorința de semne în plus și de minuni în plus, ascunde o lipsă de credință și de ascultare de Dumnezeu?

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Care este rodul bun în viața ta? Cum și unde ar trebui să se vadă?

Este legalismul sau înțelegerea rigidă și incorectă a Bibliei o primejdie și astăzi? În ce privințe? Ce răspunsuri ai la asemenea probleme?

În ce fel semnele pot ajuta credința? Ce răspunzi oamenilor care cer semne din necredință și nesinceritate?

Ce este hula împotriva Duhului Sfânt? Mai este posibilă și astăzi? De ce da, de ce nu?

19, 13, Fii un bun învățător al Cuvântului, 13:24-58, 13:52

După evanghelistul Luca, apostolul Matei este cel care are cea mai bogată colecție de parabole ale lui Isus, iar capitolul 13, cu parabolele Împărăției, este faimos în această privință. Dinamica acestui capitol arată că Isus a spus mai întâi parabola semănătorului către o mulțime de oameni, apoi a intrat în casă și le-a explicat-o ucenicilor, după care a continuat să îi învețe pe aceștia din urmă spunându-le și alte parabole. Între acestea sunt incluse parabola neghinei, seminței de muștar, a aluatului pentru pâine, a comorii găsite într-un ogor, a mărgăritarului găsit de un negustor și a năvodului plin cu pești de tot felul, buni și răi, pe care îi sortează pescarii. Toate sunt parabole ale mântuirii, atât personale, cât și pe ansamblu, ale mântuirii omenirii, implicând în acest caz și vestirea Judecării.

Parabola neghinei. Domnul îngăduie un timp anume de maturizare a celor buni și a celor răi, în bunătatea și răutatea lor, respectiv, înainte de a aduce judecata. El nu se grăbește să judece înainte ca răul să fie asumat deplin și, la fel, și binele. Ni se arată că originea răului este în Cel rău, în Satan, vrăjmașul, care a venit pe furiș, cu viclenie, dorind să strice creația bună a lui Dumnezeu (Gen. 1-3). Avem, deci, nevoie de răbdare și perseverență, de așteptare și de creștere spirituală, de credință, până să vedem victoria binelui și judecarea răului.

Parabolele creșterii Împărăției. Parabola grăuntelui de muștar simbolizează Împărăția în creștere. Viziunea de ansamblu asupra istoriei este aceasta: Împărăția lui Dumnezeu va crește de la ceva mic, la ceva uriaș care va cuprinde întreaga lume. La fel arată și parabola aluatului, potrivit căreia Împărăția va crește, așa cum crește pâinea pregătită de o gospodină pricepută.

Parabolele mântuirii personale. Acestea sunt parabolele comorii și ale mărgăritarului. Cine găsește mântuirea, merită să dea tot ce are ca să o dobândească și merită să își investească toată viața și averea în ea.

În fine, **parabola pescuirii și sortării peștilor** se aseamnă puțin cu parabola neghinei, pentru că vorbește despre o Judecată finală a Domnului, dusă la îndeplinire de îngeri. Alegerile personale ale oamenilor și identitatea lor vor fi judecate, pentru că în final vor fi oameni buni și oameni răi, deplin arătați în opțiunea și natura lor, după cum și pescarii prind și apoi sortează peștii buni și peștii răi. Domnul Isus vorbește în termeni foarte reali despre locul de pedeapsire a celor răi, care va fi ca un „cuptor aprins, unde va fi scrâșnirea dinților și plâns”.

Interesant este felul în care încheie Isus seria acestor parabole, încurajându-i pe ucenici să fie cărturari buni, învățători buni, care au învățat tot ce trebuie despre Împărăția lui Dumnezeu și pot acum acum să-i învețe pe alții „și lucruri noi și lucruri vechi”. Isus se folosește aici de două imagini: ucenicii trebuie să devină buni cărturari și să fie ca niște gospodari care scot din magazie, lucruri noi sau lucruri vechi, după cum este nevoie. Cu alte cuvinte, credinciosul care este un bun învățător și consilier cunoaște Împărăția lui Dumnezeu și, în funcție de situație, poate aduce, în mod adecvat sfaturile de care este nevoie: fie sfaturi biblice vechi și bine cunoscute, fie sfaturi biblice noi, desprinse din Scriptură pe baza analizei noilor situații de viață. Cu alte cuvinte, creștinul trebuie să fie omul care înțelege și trecutul și prezentul și vede mesajul Scripturii pentru ambele (el trebuie să fie un bun exeget, un bun hermeneut). Un om practic, un învățător care știe și principiile vechi și aplicațiile vechi.

Când spunem „lucruri noi” ne referim și la situații noi și la oameni noi, la noile generații care au limbaje noi și obiceiuri, stiluri de viață noi.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

În ce a constat metoda pedagogică a lui Isus, când spunea pilde? O putem folosi și noi?

Cum ții echilibrul între „lucruri noi” și „lucruri vechi”, atunci când explici Scriptura cuiva?

Care este punctul principal al parabolelor despre mântuirea personală, în Matei 13?

Care este punctul principal al parabolelor despre mântuirea omenirii, în Matei 13?

26, 14-15, Bazează-ți slujirea pe puterea Domnului, 14:13-36, 15:29-39, 15:36

Evangelhia după Matei prezintă două situații de înmulțire a hranei: prima arată cum cinci pâini și doi pești, au ajuns la cinci mii de bărbați, plus familiile lor (14:13-36) – de aici s-au ridicat 12 coșuri de firimituri; a doua arată cum șapte pâini și puțini pești (15:29-39), au hrănit patru mii de bărbați și familiile lor – iar de aici s-au ridicat 7 coșuri cu firimituri.

Acestea sunt două din cele mai puternice semne ale mesianității și divinității lui Isus. Există o anumită asemănare în ce privește hrănirea lui Israel în pustie, de către Dumnezeu, cu mană, cu carne, cu apă. Cel ce dă hrană Bisericii, oamenilor în mod individual – când trec prin puștiul lumii ca să urmeze chemarea lui Dumnezeu și să asculte Cuvântul, este Dumnezeu. Isus dă hrană poporului, în calitate de Fiul divin.

Deși Isus a făcut înmulțirea hranei, El le-a dat de lucru și ucenicilor: „dați-le voi să mănânce... aduceți-i la Mine... le-a dat ucenicilor, iar ei le-au împărțit noroadelor!”. A doua oară, în mod asemănător: „a frânt și le-a dat ucenicilor, iar ucenicii au împărțit norodului...”.

Probabil că prima lecție a lui Isus pentru noi este mila față de oameni. Ucenicii sunt gata să-i trimită pe toți acasă, fiecare pentru el, dar Isus le spune că nu este nevoie și îi implică în una din cele mai mari minuni, înmulțirea pâinilor și peștilor. Tendința noastră este să fim individualiști, îndemnul Domnului este să ne pese unii de alții. Grija lui Isus pentru noi se vede și din repetarea afirmației „au mâncat toți și s-au săturat” (20 și 37). Binecuvântările Sale nu sunt chinuite, slabe, cu lipsuri, ci harul Său este din abundență.

A doua lecție este mulțumirea – și binecuvântarea hranei și a oamenilor, frângerea și împărțirea pâinilor și peștilor. Ca să hrănești mulțimile trebui să începi cu mulțumire pentru darurile Domnului, pentru viață, cu binecuvântare, cu părtășie frățească și cu amintirea Jertfei Mântuitorului – frângerea pâinii mereu le va aduce aminte creștinilor de Jertfa Domnului.

A treia lecție este implicarea efectivă a ucenicilor în împărțirea hranei. Așa cum spunea Bill Lawrence, un pastor și profesor la Seminarul Baptist din Dallas: suntem chemați să facem ce putem, cu ceea ce nu avem, pentru tot restul vieții noastre. Ucenicii iau din mâna lui Isus pâinea și peștele și le împart oamenilor fără ca pâinile să se termine și fără ca peștii să se sfârșescă.

A patra lecție este grija față de hrană. Poate că este vorba și de o grijă față de mediu, pentru că au lăsat dealurile și câmpul curate. În

primul rând însă este o grijă față de hrană și un respect față de Dumnezeu care a dat-o: firimiturile au fost adunate în ambele cazuri și s-au strâns o dată 12 coșuri, iar a doua oară 7 coșuri de firimituri. Poate că s-au hrănit de acolo niște animale din gospodărie, nu știm. Hrana nu trebuie risipită, ci respectată. Observați, printre altele, felul în care Matei este atent la cifre (este normal, era vameș și a socotit mereu taxe) și faptul că apar mereu cifrele 7 și 12: cinci pâini și doi pești înseamnă 7 lucruri din care Isus a hrănit 5000 de bărbați plus însoțitorii; 7 pâini și câțiva pești au fost folosiți la a doua înmulțirea a hranei, pentru 4000 de bărbați și însoțitorii lor; în cele două situații s-au adunat 12 coșuri cu firimituri (numărul semințiilor lui Israel – toate sunt binecuvântate în Hristos), a doua oară s-au adunat 7 coșuri de firimituri (toată lumea este binecuvântată în Hristos, 7 fiind cifra creației, a întregii lumi).

A cincea lecție despre slujire este Domnul Isus Hristos este Cel ce te poate ajuta să treci prin furtunile din timpul slujirii. Ucenicii, care i-au fost parteneri lui Isus în aceste două minuni, învață într-un mod special să treacă prin greutăți cu Isus. Isus îi silește să intre în corabie, și vine mai târziu la ei, umblând pe ape și liniștind furtuna înțepită care apăruse între timp. Petru are credință să ceară și pentru sine această minune, și Isus îl ascultă, dar nu are credință să continue și Isus îl izbăvește și îl mustră. Între două slujiri ale mulțimii apare o experiență personală cu Dumnezeu. Aici este o lecție pentru toți cei care slujesc în Împărăție, în Biserică: în seria slujirilor binecuvântate, Domnul intercalează experiențe personale că îl cunoști mai mult, să îi cunoști puterea, să îți cunoști slăbiciunea, și să primești ajutor și credință de la El. Petru, în mod special, a avut parte de mai multe experiențe personale în care și-a văzut slăbiciunea și a fost ridicat de puterea și harul Domnului. Care este experiența ta, în această privință?

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Ai fost vreodată în situații limită când a trebuit să slujești doar prin încredere în Isus, pentru că nu aveai toate resursele? Ce ai făcut atunci?

De ce este important să îți fie milă de problemele oamenilor, să ai compasiune?

Își conduce Dumnezeu credincioșii, uneori, în situații de stres și test? De ce?

Ce putem învăța din credința / lipsa de credință a lui Petru când a mers pe ape?

Noiembrie

2, 16-17, Fii principal în folosirea autorității, 16:13-28, 18:15-20; 16:18-19

În Matei 16-18, Domnul Isus le vorbește apostolilor – precum și tuturor ucenicilor care îi însoțeau, despre autoritatea Sa, ca Fiu al Omului și ca Fiu al lui Dumnezeu, dar și despre autoritatea și datoriile ucenicilor în adunare (Biserică). Datoriile și disciplina, autoritatea celor credincioși în comunitate se bazează strict pe autoritatea și direcțiile date de Isus. Între problemele discutate de Domnul, în Matei 16-18, se află întrebarea despre identitatea sa mesianică, despre suferința și moartea Sa, despre prilejurile de păcătuire, despre iertare, despre mustrare.

Mai întâi, se observă cum minunile și învățăturile lui Isus din Matei 1-15 conduc spre punctul culminant din Matei 16, unde El îi întreabă pe ucenici: Cine spun oamenii că sunt Eu, și cine spuneți voi că sunt Eu? Răspunsul lui Petru este unul din cele mai clare afirmații despre mesianitatea și divinitatea lui Isus, de pe cuprinsul întregii Biblii. El zice: „Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu!” (Matei 16:16).

Așa cum explică Isus, capacitatea cu care Petru a înțeles lucrul acesta nu reprezintă mintea omenească obișnuită, ci este o revelație de la Dumnezeu. Noi am primit această revelație prin Scriptură și, în cazul de față, prin mărturia lui Petru. Pe această revelație, pe această identitate divină și umană, mesianică, își zidește Isus Biserica Sa – și porțile Hadesului (adică ale morții, ale iadului) nu o vor birui. Întruparea Domnului, apoi moartea și învierea Sa, au zdruncinat definitiv puterile morții și ale păcatului. De la această declarație încolo, începe Împărăția vieții. Entuziasmat de cunoașterea primită, precum și de ideea autorității implicite care părea că i s-a dat, Petru a se simte în putere să îl mustre pe Domnul când Isus a vorbit despre jertfa de pe cruce și moarte. A fost însă muștrat la rândul său, foarte ferm, pentru că nu a folosit bine autoritatea spirituală, ci a abuzat de ea, și a vrut să îl învețe pe Isus să evite crucea și suferința morții prin care ne-a iertat păcatele.

După capitolul 16, Matei 17 este capitolul mărturiei Tatălui despre Isus, așa cum Matei 16 a fost capitolul mărturiei ucenicilor despre Isus. Isus vindecă apoi un băiat „lunatic”, care pătimea în robia unui duh rău, și le arată ucenicilor importanța credinței și a rugăciunii și a postului.

Oricum, problema autorității în Biserică nu a dispărut. Capitolele 16 și 18 sunt legate de această problemă, împreună cu disciplina în adunare (Matei este singurul evanghelist care folosește cuvântul Biserică, adunare, în Noul Testament și consemnează aceste hotărâri

ale Domnului). Astfel, 18:1 vine cu întrebarea „Cine este mai mare în adunare?”, care redeschide problema, iar Isus le dă exemplul de smerenie și puritate al unui copil, după care începe să discute prilejurile de păcătuire. Decât să îi faci să păcătuiască pe unui din oamenii care sunt copii în ale credinței, sau tineri, mai bine să suporti tu niște mari greutăți în viață... moartea. Apare, deci, întrebarea implicită „Ce se întâmplă dacă unul din frați îți greșește?”

În mod special, Matei 16:19 și 18:18 sunt două versete care discută subiectul autorității. În Numele lui Isus se vor putea folosi „cheile cerului”, în decizii dificile, în Biserică: ceea ce se va lega pe pământ, va fi legat și în ceruri, și ceea ce se va dezlega pe pământ, va fi dezlegat și în ceruri. Inițial, pare că această autoritate o primește doar Petru (16:19). Se vede apoi, că ea este încredințată tuturor fraților, în Biserică (18:18, deși, unii ar putea argumenta că Isus vorbește doar cu apostolii; erau însă mai mulți ucenici acolo, vezi 18:1). Isus le spune că acolo unde sunt doi sau trei, adunați spre a lua o hotărâre de curățire a păcatului în Biserică, în Numele Său, și El este prezent la decizia aceasta, atunci când s-a trecut prin toți pașii, așa cum s-a arătat în Matei 18. Totuși, în esență, puterea de disciplina, de răsplăti și de a pedepsi, de a închide sau a deschide uși, sau închisori, sau oportunități, aparține lui Hristos, „Cel care deține cheile lui David” (Apoc. 1:18; 3:7-8; 9:1; 20:1). Ce primesc credincioșii este o putere derivată, de exercitat în Numele lui Isus și împreună cu Domnul Isus Hristos.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Poate cineva deveni credincios, fără să aibă o lumină de la Dumnezeu cu privire la Isus Hristos?

Ce înseamnă autoritatea de a închide și a deschide pe pământ și în ceruri? Are de a face cu mântuirea sau cu mustrarea, cu disciplinarea până la îndreptare, a cuiva?

De ce este important să urmărim pașii mustrării progresive? Există și situații delicate când prin confesiune și iertare se poate trece peste unele momente dificile?

Ce principii crezi că sunt importante în exercitarea autorității spirituale, conform Matei 18?

9, 18-19, Fii iertător și fii generos, 18:21-35, 19:16-30, 18:21-22

Întâlnirea ucenicilor cu Isus din Matei 18-19 a inclus mai multe învățături: lecția autorității spirituale, lecția muștrării, lecția iubirii în familie și a evitării divorțului, lecția iertării și a generozității.

Este foarte limpede că ucenicii aveau multe întrebări despre viața creștinului în Biserică și în societate, așa cum avem și noi. Astfel, Petru îl întreabă pe Isus de câte ori să iertăm pe un frate care ne-a greșit (care „a păcătuit împotriva noastră”), iar la sfârșitul pasajului, un om bogat dorește să întrebe ce faptă bună trebuie să facă așa încât să primească viața veșnică.

În Matei 18:15 Isus a vorbit, probabil, tot ca răspuns la întrebările ucenicilor, despre cum trebuie muștrat un om care „a păcătuit împotriva ta”. Se pare că sunt diverse feluri de a păcătui în felul acesta, unele mai personale, altele mai publice. După ce a vorbit de muștrare progresivă și hotărâri de disciplinare, acum Isus le vorbește despre iertare.

Nu numai iertarea este avută în vedere aici însă ci și problema spinoasă a înclinației noastre spre greșeli. Din nefericire, adesea păcatul se manifestă repetitiv și, de aceea, pocăința trebuie să intervină de multe ori, cu perseverență și claritate, până când cineva își întărește caracterul și sfințenia. Acesta este cazul diverselor tipuri de dependență pe care cineva le poate dobândi (droguri, alcool, medicamente, pornografie, minciună, hoție etc.). De multe ori, iertarea și muștrarea sunt un ajutor pentru cel ce se luptă cu propriul păcat și, astfel, îi acordă o nouă șansă de a se controla, de a ieși învingător.

Trebuie un astfel de om iertat? Există o limită a iertării? Lecția pe care o dă Isus, este că limita iertării este cu siguranță mai departe decât am fi tentați să acceptăm. Petru propune iertarea de șapte ori, iar Isus declară ca reper iertarea de 490 de ori. El nu neagă existența unei limite, dar sigur o plasează mai departe decât era Petru pregătit să admită.

Parabola pe care o spune Isus cu această ocazie, ca să ilustreze iertarea, este una despre Împărăția lui Dumnezeu, deci, despre mântuirea omenirii și a fiecăruia om în parte, și zice că Împărăția se aseamănă unui împărat care își cheamă slujitorii la verificare. Surpriza este când un slujitor a fost iertat de 10.000 de galbeni (de talanți; un talant avea aprox. 33 kg; dacă era un talant de aur, avea o valoare de aproximativ 1 milion de euro). Ei bine, după ce a scăpat, și el și familia să nu fie vânduți ca robi, el nu l-a putut ierta pe un coleg care îi datora numai 100 de lei (de dinari; un dinar era aproximativ plata pe o zi de

muncă necalificată; deci vreo 100 de dinari reprezentau aproximativ 3 salarii minime pe economie). Colegii robului sunt dezgustați, iar împăratul îl pune la chinuri până va plăti tot, pentru că nu a știut să ierte, la rândul său. De aceea, iertarea trebuie să fie sinceră, din toată inima, și să reprezinte o reflectare a harului de care noi înșine avem parte, când de apropiem de Dumnezeu. Pe slujitorul neiertător, Isus îl numește, în parabola aceasta, „*double ponere*”, adică „rob rău” (răutatea aceasta, *poneros*, care nu iartă, este una adâncă, desfigurantă; Satan este numit așa, *ho poneros*, Cel rău).

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

De ce Isus ridică standardul iertării de la 7, cât propusese Petru, la 490?

Poate fi privită iertarea ca o datuorie față de Dumnezeu?

Iertarea înseamnă și uitare – sau nu? Vezi, Psalmul 130:3-4.

Ai ocazia de a ierta pe cineva și harul primit de la Domnul te motivează să ierți din toată inima?

Cum îi mulțumești lui Dumnezeu pentru iertarea primită în dar, prin Hristos?

16, 20-21, Slujește și condu cu răspundere, 20:1-34, 20:23

Când te implici în slujirea Împărăției, apare întotdeauna și gândul răsplătirii pentru efort, precum și dorința de a te compara cu alții.

Despre răsplătirea celor credincioși, în ceruri, s-a scris mult, din diverse perspective: mesajele către cele șapte Biserici din Apocalipsa 2-3 arată că există multe tipuri de răsplătiri (cununa vieții, steaua dimineții, loc pe tronul stăpânirii împreună cu Isus, hrană specială, loc special în Templul ceresc spiritual, nume nou, etc.), dar nu le aranjează ierarhic, după valoare. Epistola 1 Corinteni arată că va exista o verificare a vieții fiecăruia (testul „focului”), ca să se vadă cu ce fel de materiale ne-am construit realizările: cu materiale durabile și prețioase (pietre scumpe, aur și argint) sau cu material perisabile, care ard la test (fân, lemn, trestie, 1Corinteni 2:12-13). Totuși, în toate răsplătirile acestea intervine și Dumnezeu cu mult har și bunătate, deoarece moștenirea Lui pentru noi este mult mai mare decât meritele noastre. Acest har divin în răsplătire se vede și în parabola Angajaților în vie. În vreme ce Dumnezeu are har, noi, oamenii, putem da dovadă de mult egoism, de gelozie, de lăcomie sau de sete de recunoaștere publică a meritelor noastre.

În această parabolă a Împărăției, Isus folosește imaginea unui proprietar care a mers în zorii zilei în piață, aproximativ pe la șase dimineța, ca să-și angajeze zilieri la vie. Plata promisă lor este un leu pe zi (un dinar pe zi), de fiecare. Surpriza vine la sfârșitul zilei, când se face plate și când stăpânul dă tot un leu și celor angajați mai târziu (la orele 9.00, la 12.00, la 15.00 și la 17.00), deși au lucrat mult mai puțin decât primii angajați. Isus spune că angajații care au lucrat de dimineată au început să murmure revoltați de această formă de plată, la care stăpânul le-a răspuns că invidia și nemulțumirea lor nu este un motiv ca el să nu fie bun, dacă vrea, pentru că toate sunt ale lui și, oricum, el este drept față de toți, în primul rând față de cei angajați de dimineată, cu care s-a tocmit pe un leu (dinar) pe zi.

Parabola se încheie cu două antiteze puternice: „cei din urmă vor fi cei dintâi, și cei dintâi vor fi cei din urmă” și „pentru că mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși.” Astfel, se pare că ea vorbește nu numai despre slujire și generozitate, ci și despre relațiile dintre iudei și neamuri și prețuirea bunătății lui Dumnezeu, despre accesul la credință și la mântuire al tuturor oamenilor (parabola aduce aminte, într-un fel, de disputa dintre fiul cel mare și fiul tânăr, de abia întors acasă, din parabola Fiului risipitor (Luca 14:11-32)).

În ce privește, egoismul și gelozia răsplătirii, trebuie să recunoaștem că, uneori, parcă am dori să se facă diferențe între cei care sunt pocăiți de mulți ani și cei de curând întorși la credință, între cei care au lucrat mult în Biserică și cei care nu au fost la fel de activi – sau nu au mai avut când, între cei care au învățat mai multă teologie și cei care nu au învățat. La fel erau tentați și iudeii să facă diferențe între ei și restul popoarelor, deoarece ei aveau o mare istorie cu Dumnezeu și Scriptura și legământul de pe Sinai, iar popoarele păgâne nu aveau decât o istorie a păcatelor lor și a războaielor.

Criteriile lui Hristos în evaluare pot fi diferite de ale noastre. Pentru El, cei doi bănuți dați cu drag și jertfă de o văduvă săracă, pot fi mai prețioși decât punga plină cu bani a bogaților (Marcu 12:41-44). Să ne rugăm: Doamne, dă-ne o inimă sinceră, putere și bucurie în muncă și în slujirea altora, ajută-ne să nu facem deosebiri pe care tu nu le faci, și să fim generoși cu alții.

Spiritul de competiție între credincioși poate fi însă foarte dezvoltat, și așa era și între apostoli. De aceea, mama lui Iacov și Ioan vine și îi cere ca în Împărăția lui Dumnezeu, despre care simțea că este aproape, cei doi fii ai ei să fie pe pozițiile cele mai înalte, la stânga și la dreapta lui Isus.

Isus are câteva observații importante la care trebuie să meditam:

1. Nu știți ce cereți, spune El (adesea, cerem glorie, și nu vrem slujire; cerem autoritate, dar nu dorim suferință, nici compasiune).

2. Dacă trebui împărțit ceva, atunci nu funcțiile, ci paharul suferinței și botezul morții lui Isus trebuie împărțite. Orice lider trebuie să cunoască lucrul acesta.

3. În final, orice poziție este dată de Tatăl, cui crede El și cui voiește El să îi dea. Pozițiile de conducere în Împărăția lui Dumnezeu nu sunt deschise ambițioșilor și celor ce sunt gata de jertfă, ci celor pe care îi hotărăște Dumnezeu în planul Său armonios. Și, dacă tot este vorba să se discute strict pozițiile – nu ierarhiile, s-ar putea aminti ca în Matei 25:31-46, poziția de la stânga este dată celor nelegiuți și condamnați, iar cea de la dreapta este dată celor neprihăniți și răsplătiți.

Dumnezeu a dat diverse daruri Bisericii, daruri personale, ale Duhului, precum și oameni cu diverse capacități de slujire (Romani 12:4-8; Efeseni 4:11-15). Ceea ce trebuie să ne intereseze, în final, este slujirea, nu stăpânirea. Cine dorește măreție, are ca opțiune măreția slujirii, nu și pe cea a dominării celorlalți, iar modelul este însuși Mântuitorul.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

De câtă vreme ai devenit creștin, ce fel de realizări și contribuții ai în Biserică și ce fel de recunoaștere ai dori să ai?

În ce fel îi ajuți pe cei mai tineri în credință?

Ce fel de înțelegere și ajutor ești gata să dai celor care vin la Domnul și nu au avut parte de familii creștine sau educație creștină?

Cât e atras ești de slujire și cât ești atras de recunoașterea meritelor și valorilor tale?

Ești implicat cu familia în vreo luptă pentru recunoaștere, în Biserică?

Ești implicat în vreo luptă pentru ierarhie, în Biserică, în loc să cauți slujirea?

23, 22-23, Ajută oamenii să intre în Împărăția Domnului, 22:1-14, 23:1-15

Matei 22 și 23 sunt capitole care arată învățătura lui Isus din ultima săptămână de lucrare, după intrarea triumfală în Ierusalim (Matei 21). Ele includ la loc de cinste o parabolă a Împărăției lui Dumnezeu, parabola Nunții, și o certare a cărturarilor și a fariseilor care pretindeau că îi învață pe alții Legea lui Moise, așa cum trebuie ținută, dar îi îndepărtau, de fapt, de ascultarea de Dumnezeu.

Prin parabola Nunții fiului de rege (22:1-14) Isus îi mustră pe iudei pentru că sunt prea ocupați cu planurile lor și nu au timp să celebreze venirea lui Mesia, adică întruparea Fiului lui Dumnezeu și începutul Bisericii, a noului popor al lui Dumnezeu în care intră și iudeii și Neamurile prin credință (dacă privim la restul Scripturii, Biserica este mireasa Sa; Ioan Botezătorul spune, de exemplu, că, prin comparație, el este doar prietenul mirelui, iar Isus, mirele, este cel ce are mireasă, vezi Ioan 3:29). La un alt nivel de interpretare, parabola se referă la lucrarea de mântuire a omenirii, în ansamblul ei, la toți oamenii care nu acceptă invitația la nunta Fiului lui Dumnezeu.

Știm, în general, că păcatul se exprimă prin răzvrătirea față de Dumnezeu. În pilda aceasta apare însă o formă neobișnuită a păcatului: nepăsarea. Unii afirmă că opusul iubirii este ura, dar pentru alții, opusul iubirii nu este ura, ci nepăsarea. Apoi, după nepăsare, vine și crima: cei poftiți la nunta fiului de rege îi șiucid pe soli (se referă la profeții din Vechiul Testament, dar poate și pe apostoli și primii creștini, sau la martirii credinței, în general). Astfel, deodată, nunta capătă o înfățișare apocaliptică: regele supărat începe să îi invite pe toți trecătorii și necunoscuții să participe la nuntă, iar apoi urmează o judecată. Un detaliu al acestei judecăți este subliniat foarte puternic de Isus, anume faptul că un om sosit la nuntă nu s-a îmbrăcat în hainele potrivite de nuntă. Este posibil ca regele să fi oferit, în prealabil, aceste haine, tuturor. Acest om este judecat și scos legat și aruncat în „întunericul de afară” unde este „tânguire și scrâșnirea dinților”, adică pedeapsa veșnică.

Parabola ne pune pe gânduri, pentru că sunt trei greșeli care nu trebuia făcute: invitația regelui la nuntă nu trebuia refuzată, solii cu vestea bună nu trebuia uciși, iar hainele de nuntă oferite de rege nu trebuia ignorate.

Parabola se încheie cu o antiteză puternică, după obiceiul lui Isus: „mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși”. Când îi invităm pe alții la pocăință, la Împărăția Domnului, la nunta lui Hristos, trebuie să o

facem în termenii dați de Dumnezeu: ascultă invitația Domnului, ia seama la vestitorii invitației și nu-i respinge, îmbracă-te cu dreptatea și curăția dăruite de Dumnezeu prin jertfa lui Hristos, dacă vrei să fii primit.

Prin contrast, Isus îi ceartă pe farisei și pe cărturari, că au devenit ei înșiși nepăsători față de cerințele și invitațiile lui Dumnezeu și că le impun oamenilor sarcini mari, în schimb, pe care nici ei nu le păzesc. Într-un fel, ei l-au refuzat pe Împărat și își fac propriile haine de nuntă. Vor o imagine publică bună, vor respect public – haine scumpe, cu podoabe religioase; vor să fie remarcați, felicitați, întâmpinați cu plecăciuni; vor titluri de onoare: Rabi, Tată, Învățător; de fapt, ei au religie a aparențelor, pentru că în ascuns ei nu ajută pe cei în nevoie, ci jefuiesc pe văduve și orfani.

Aceasta este, de fapt, o formă religioasă a răzvrătirii omenești față de credința adevărată în Dumnezeu. Să înlocuiești cerințele Domnului cu propriile legi, să îți faci propria religie, să te prefaci că respecți legământul Domnului, dar să îți faci alte reguli, să te interesezi de imaginea ta publică și să nu ai nici credință, nici îndurare, nici smerenie, nici ascultare de Dumnezeu. Să îi inviți pe oameni la Dumnezeu, dar să îi integrezi într-un sistem religios ipocrit care, de fapt, nu îi ajută să se apropie de Dumnezeu și nu îi lasă să intre cum trebuie în Împărăția lui Dumnezeu. Dacă nu vin într-o comunitate a dragostei și a slujirii sincere, cei evanghelizați vor fi deturnați de la mântuire și vor deveni de două ori mai răi decât erau înainte, mai răi decât cărturarii și fariseii care le-au prezentat credința și erau și ei niște oameni prefăcuți.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

De ce este ușor să găsești motive ca să respingi invitația la credință în Hristos? Care sunt cele mai des invocate motive pe care le-ai auzit? Ce răspuns ai putea avea față de ele?

Ce simbolizau hainele speciale de nuntă pe care le-a ignorat invitatul insensibil? De ce a amintit Isus acest detaliu cu atâta putere?

Care sunt primejdiile ipocriziei religioase pentru noi veniți la credință? De ce credincioșii mai vechi pot fi atrași de această ipocrizie și cum trebuie să ne ferim de ea?

30, 24, Așteaptă venirea Împărăției, 24:1-14, 24:14

Evangelhia după Matei ne asigură în mod repetat că una din marile încurajări și nădejdi ale vieții creștine este venirea Împărăției lui Dumnezeu. În acest capitol, Mântuitorul Isus vorbește despre venirea Împărăției și în contextul în care ucenicii au vrut să îi arate frumusețea clădirilor Templului din Ierusalim (Matei 24).

Templul acesta fusese clădit de Irod cel Mare în stil grandios, în dorința de câștiga colaborarea iudeilor și de a fi acceptat ca rege peste iudei (Irod cel Mare era edomit de neam, din neamul lui Esau, nu iudeu, și se convertise la iudaism, primind tăierea împrejur; el a avut mai multe soții dintre care una, Mariamne, chiar fiica marelui preot, și dorea foarte mult să fie acceptat de popor, precum și de Roma; irodienii erau un partid de politicieni oportuniști care aplicau principiile lui politice în societate).

Ucenicii erau impresionați de clădirile Templului: înalte, elegant construite, impresionante, cu pietre mari. Se mândreau că Ierusalimul are un asemenea monument (mai exista, e adevărat, în același stil, și palatul lui Irod) și, poate, sperau ca de aici să plece marea restaurare și eliberare adusă de Isus. Isus îi aduce la realitate însă vestindu-le că toate aceste clădiri minunate se vor prăbuși, până la ultima piatră. Nu de arhitectură se bucură Dumnezeu, ci de Templul Său spiritual, Biserica, și de armonia dintre frați.

Isus le răspunde mai departe întrebărilor despre venirea Sa și despre sfârșitul veacului. Semnele și atenționările spuse atunci sunt valabile și mai mult astăzi:

1. vor veni Hristoși falși, înșelători (izbăvitori falși, eliberatori, reformatori falși).
2. vor veni evangheliști falși, înșelători, în Numele lui Isus.
3. mulți vor fi prinși în aceste înșelăciuni religioase.
4. vor fi conflicte și războaie, și vești multe despre aceste războaie (o dezvoltare fără precedent a mass-mediei).
5. vor fi conflicte rasiale și etnice (neînțelegeri, ură, ciocniri rasiale).
6. vor fi calamități uriașe (cutremure, lipsuri, foamete, epidemii).
7. vor fi persecuții severe, chiar la nivel internațional; suferințe, execuții și ură față de cei ce cinstesc Numele lui Isus.
8. vor apărea profeți mincinoși care vor vesti un viitor fals și o religie falsă și vor fi eficienți în a înșela mulțimile, vor avea succes.

9. Nelegiuirile (corupția, minciuna, hoția, ipocrizia) vor fi foarte răspândite, iar oamenii vor ajunge foarte dezamăgiți, fataliști, egoiști, lipsiți de dragoste unii față de alții (vezi și 2Tim.3:1-5).

10. Cine va persevera (răbda) până la sfârșit, va vedea că există un final binecuvântat, și va vedea mântuirea împlinită.

11. Sfârșitul va fi dominat de vestirea covârșitoare a evangheliei Împărăției lui Dumnezeu, în toată lumea (prin misionari, prin exemplu personal și prin martiraj).

Domnul Isus le-a creionat ucenicilor profilul general al vremurilor care vor anunța sfârșitul și a doua Sa venire. Din vorbele Sale se înțelege că oamenii credincioși vor fi solicitați să dea o mărturie clară, tuturor, despre Numele lui Isus, adesea prin persecuții, adesea prin perseverență și stabilitate spirituală într-o lume în care apar tot felul de religii false, dar de succes, și în mijlocul multor conflicte.

Conflictele vor avea dimensiuni politice, economice, etnice și în acest context creștinii trebuie să aibă un mesaj clar de dragoste între oameni, de credință, de echilibru social, de temperanță economică, de administrare responsabilă a resurselor de tot felul.

Evanghelia Împărăției lui Hristos – ca singură alternativă viabilă pentru omenire, ca mântuire personală și ca existență socială, va fi vestită peste tot, în toată lumea. De aceea, creștinii trebuie să dezvolte o apologetică coerentă, relevantă, bine comunicată. Pentru cei credincioși, toate tulburările din lume nu fac decât să ne apropie și mai tare de instaurarea deplină a Împărăției binecuvântate lui Hristos.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Creștinul trebuie să trăiască activ în societate, unde pot apărea diverse necazuri, dar trebuie să celebreze mereu prezența lui Hristos în Biserică în familia sa. Cum păstrezi oaza de liniște, de dragoste și de spiritualitate din familie și din Biserică?

Ce semne ale finalului istoriei observi în lumea de azi, din cele vestite de Isus? Ce semne nu s-au împlinit încă?

Ce faci ca să ai o mărturie frumoasă, creștină, la serviciu?

Cu ce religii false te-ai confruntat, și ce fel de răspuns ai dat?

Decembrie

7, 25, Ia seama la judecățile Împăratului, 25:31-46, 25:46

În mod natural, după ce le-a arătat cum vor fi vremurile dinaintea venirii Sale, Isus le spune acum ucenicilor cum va avea loc venirea Sa (deși nu le dă toate detaliile, desigur). După o istorie atât de tulbure, cu prigoniri față de creștini, cu războaie, cu contestări pe față ale Numelui lui Isus, Isus se va întoarce în glorie însoțit de toți îngerii săi sfinți. Va fi o imagine incredibilă, un spectacol uriaș (îngerii au mai venit pe nori, atunci când au vestit nașterea lui Hristos, dar acum vor fi lângă el, ca Mesia Judecător și Fiu divin). Unul din evenimentele centrale ale venirii lui Hristos va fi Judecata neamurilor.

Mai întâi, așa cum arată mulți comentatori, textul se referă clar la momentul „când” va veni și nu zice „dacă” sau „în caz că” va veni Isus. Venirea Domnului este sigură, singura problemă este doar „când” va veni.

Ca un adevăr vrednic de luat aminte, Domnul arată în judecățile Lui că El a fost prezent și înainte de a veni în glorie. A fost prezent prin Duhul, desigur, dar El spune, surprinzător, că într-un sens anume, tainic, El a fost prezent și în orice om care a suferit, care a fost în închisoare – pe nedrept, care trecut prin încercări, boli și lipsuri, așa încât orice bine făcut – sau nefăcut -- acestor oameni aflați la greu, i s-a făcut – sau nu i s-a făcut, Domnului însuși. El se identifică, într-adevăr, cu toți acești creștini care au suferit.

Imaginea judecății Împăratului este copleșitoare. Împăratul șade pe tronul Său de domnie și îngerii vor aduna toate popoarele înaintea Lui. Apoi, El le va împărți în două – la dreapta și la stânga Lui, așa cum păstorii despart oile de capre. În Biblie, poporul lui Dumnezeu este numit adesea „turma pășunii sale”. Caprele, pe de altă parte, sunt și ele prețuite în Biblie, pentru lâna lor, pentru lapte, și sunt amintite de multe ori ca animale folositoare și aduse, ca jertfă, împreună cu oile, vacile, porumbeii. În același timp, Domnul folosește multe imagini ca să vorbească despre judecată, de exemplu: „Și voi, oile Mele, așa vorbește Domnul Dumnezeu: Iată, voi judeca între oaie și oaie, între berbeci și țapi.” (Eze. 34:17). Imaginea separării oilor și caprelor vine, deci, din vechime și se bazează pe contextul închinării din vremea aceea.

Totuși, este adevărat că imaginea țăpilor a fost folosită de timpuriu în statuile idolilor (idoli, satiri, semizeii). Satan a fost și el adesea reprezentat prin imaginea unui țăp (țăpii erau și simbolul poftelor

nestăpânite). De aceea, are sens simbolul separării celor drekți și celor nedrekti, la dreapta și la stânga, așa cum păstorul separă oile de capre.

Împăratul îi numește pe cei credincioși „binecuvântații Tatălui Meu” și „moștenitori ai Împărăției”. Împărăția aceasta este descrisă acum ca Împărăția glorioasă pregătită de Dumnezeu la crearea lumii. Cu alte cuvinte, acum se împlinește scopul lui Dumnezeu avut la creație, să intre cu oamenii într-o lume bună, ascultătoare, în care Împăratul este Hristos.

În judecată sa, Împăratul îi răsplătește pe cei care au arătat bunătate celor flămânzi și însetați – și i-au hrănit, prietenie celor străini și celor lipsiți – pe care i-au îmbrăcat, compasiune celor bolnavi sau întemnițați – pe care i-au vizitat. Este interesant că la această judecată, nu sunt amintite în mod special festivalurile, marile adunări, marile predici, și altele, ci o religie a slujirii iubitoare, smerite, perseverente.

Aceleași repere sunt folosite în judecarea celor răi, numiți „blestemați”, care sunt trimiși în focul veșnic pregătit Diavolului și îngerilor săi. Oare acești oameni au devenit egali în nepocăință și răutate cu acești îngeri căzuți? Ei au fost nemiloși, nepăsători, răzbunători, batjocoritori.

Ambele categorii se miră de judecată și nu știu când nu L-au tratat pe Isus cu respect, sau când L-au prețuit. Felul în care Domnul se identifică aici cu cei lipsiți, cu cei ignorați, ne pune pe gânduri. Noi dăm importanță lucrurilor mari, El dă importanță lucrurilor mici. Noi vrem glorie publică, El ne învață să fim umani, să avem compasiune. Mântuirea te face să devii mai uman, mai asemănător cu Isus și, de aceea, mai plin de dragoste.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Primilor li se zice „apropiați-vă, binecuvântații Tatălui Meu, să moșteniți Împărăția pregătită de la creație”, iar celorlalți „depărtați-vă de Mine, voi cei blestemați, în focul veșnic pregătit Diavolului și îngerilor lui!” Ambele locuri sunt pregătite cumva, dinainte, dar în feluri deosebite. Ce trebuie să faci ca să îl meriți pe unul sau pe celălalt?

De ce Isus pune un accent atât de mare pe ajutorul dat credincioșilor în nevoie („frații mei neînsemnați”)?

De ce trebuie să existe o unitate și o dragoste atât de mare între creștini?

14, 26-27 Cinstește-l pe Isus cu darul recunoștinței tale, 26:1-13

Se apropie Crăciunul când ne amintim de darul lui Dumnezeu pentru noi, în persoana pruncului Isus, și de darurile cu care îl cinstim noi pe Domnul. În Matei 26 se apropiau Paștele, și o femeie – pe care unii o identifică drept Maria, i-a făcut un dar lui Isus, parfumul foarte scump dintr-un vas de alabastru, aproape la fel de scump. Care sunt caracteristicile darului acesta și ce mesaj poartă cu sine?

1. Femeia a adus un dar scump pentru Isus. Ea l-a cinstit cu ceva foarte prețios din casa ei, din viața ei, cumpărat cu multă muncă și destinat, altminteri, să îi înfrumusețeze viața multă vreme. Totul a fost jertfit într-o clipă în care l-a onorat pe Domnul. Darul pentru Domnul merită să fie un dar generos.

2. Femeia a avut o profundă înțelegere spirituală a suferințelor și a morții prin care Isus va trece. Isus lămurește limpede acest lucru. Ea a cinstit jertfa, suferința și lepădarea de sine a lui Isus, cu cel mai scump parfum și cel mai scump vas de alabastru. Jerta lui Isus trebuie cinstită cu dragoste și venerație, nu am fost răscumpărați din deșertăciunea păcatului cu un preț mic, sau preț de bani, ci cu sângele Lui.

3. Ea a turnat mirul pe capul lui Isus ca un fel de ungere. O ungere a regalității, a preoției, a mesianității. Fapta ei nu intră în lista de reguli a niciunei cărți din Biblie, dar este profund spirituală și poartă ecoul ungerii cu untdelemn sfânt a preoților și a lucrurilor din Cortul întâlnirii, pentru slujba sfântă pentru care au fost dedicate. Ungerea însemna alegere, sfințire, respect al chemării cerești.

4. Sinceritatea și frumusețea faptei ei stă în contrast evident cu planurile viclene ale cărturarilor și a bătrânilor poporului, care s-au înțeles să-l aresteze pe ascuns și să-l ucidă.

5. Fapta ei nu a fost înțeleasă de ucenici, pe care utilitarismul carității i-a făcut să nu mai prețuiască cinstirea sinceră a lui Isus. Erau prea orientați spre o evanghelie socială. Nu tot ce este practic, este practic, Domnul nostru merită să ne cheltuim pe noi pentru El, în moduri care arată cinstire și delicatețe.

6. Prezența lui Isus trebuie prețuită mereu, în cel mai înalt grad. Grijă de săraci are locul și înțelesul ei, dar cinstirea lui Isus are un loc și mai înalt.

7. Isus prețuiește acest tip de manifestare a respectului și a închinării și promite că Evanghelia va cuprinde și vestirea faptei acestei femei, oriunde va fi proclamată în lume.

Darurile pe care le aducem lui Isus arată cine credem noi că este El și cum îl prețuim. Ne putem aduce ca dar pe noi și munca noastră, realizările pe care le-am dobândit prin viața pe care El ne-a dat-o și prin puterea pe care ne-a dat-o. El este Capul Bisericii, Mântuitorul și merită toată lauda și închinarea.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Ce fel de daruri îi faci tu lui Hristos, spirituale și / sau materiale? Și cum?

Ce calități cinstești tu – și cum – ale Domnului Hristos:

- Iubire jertfitoare
- Domn suveran
- Dumnezeu
- Frate mai mare în credință
- Capul Bisericii
- Capul tău (responsabil peste tine)
- Prieten
- Avocat (apărător, mijlocitor)
- Martor adevărat
- Cauzator al învierii noastre

Care sunt sentimentele cu care îi aduci daruri lui Dumnezeu? Cum le exprimi?

21, Craciun, Matei 1-2, Adu Împăratului darurile închinării tale, 2:9-20,

Darurile magilor arată felul în care s-au închinat ei. În mod tradițional, se consideră că aurul cinstea regalitatea lui Isus, smirna – rolul Său de mare preot (pentru că era folosită în uleiul de ungere a marelui preot), iar tămâia – sau mirul, era o referire la ungerea pentru înmormântare, în vedea morții și jertfei sale (femeia amintită în Matei 26 folosit mir în acest scop). În același timp, acest tip de daruri se aducea în Grecia antică zeilor și regilor. Ceva asemănător apare și în Isaia 60:6 unde se spune „ ...vor veni toți din Seba aducând aur și tămâie și vor vesti laudele Domnului”.

Este posibil ca darurile aduse de magi să fi avut și un rol mai practic, dincolo de aceste simboluri. Smirna avea proprietăți medicale (prevenea și alina artrita; era, astfel, un fel de farmacie la purtător și putea asigura un venit, dacă era comercializată), iar aurul ar fi putut fi folosit direct în călătoria și viața în Egipt, unde Maria, Iosif și pruncul s-au refugiat și au stat câțiva ani, până la moartea lui Irod (aproximativ 2-5 ani; Isus era în vârstă de 2-3 ani, la plecare, și s-au întors pe când El avea 5-8 ani).

În sărbătoarea Crăciunului ar trebui să se vadă și la noi următoarele calități:

1. Bucurie. Să învățăm să ne bucurăm cu Domnul și de prezența Domnului, de lucrările sale. Magii s-au bucurat, îngerii care au vestit Nașterea Domnului s-au bucurat, păstori s-au bucurat (deși inițial s-au speriat). Bucuria Domnului este tăria noastră (Neemia 8:9-10).

2. Închinare profundă, prin starea inimii, prin darurile aduse, prin sărbătoarea Nașterii.

3. Disponibilitate pentru efortul de a căuta să stai în prezența Lui, de a-ți face timp pentru El.

4. Generozitate. Și generozitate face parte din închinare. Darurile noastre să includă și generozitate în Numele Domnului pentru cei lipsiți. În afară de asta, gândește-te ce proiecte de misiune poți sprijini în anul care vine.

5. Cine se gândește să fie generos cu proiectele Bisericii să se gândească la detalii practice, așa cum și Magii au avut în minte ascultarea de Domnul și, probabil, și refugierea în Egipt a familiei sfinte.

6. Recunoaște-L ca Rege – și urmează-L, recunoaște-l ca Preot – și mulțumește pentru jertfa Lui și pentru mijlocirea Lui veșnică; recunoaște-l ca Dumnezeu, și primește voia Lui pentru viața ta.

Întrebări și aplicații:

Cum urmezi călăuzirea Domnului? Cum o ceri și cum o aștepti de la El?

În ce fel sărbătorești Nașterea lui Isus? Este un eveniment drag, în care te bucuri, acționezi cu dragoste și îl lauzi pe Dumnezeu?

Ce daruri faci altora cu această ocazie?

Reușești să mergi cu Colindul la cineva să vestești Nașterea lui Hristos și bucuria Nașterii Lui?

28, 28 Fii un bun misionar al Împărăției lui Hristos, 28:8-20, 28:18-20

Un an nou îți oferă un prilej de un nou început. Anul acesta am privit, în ultimile luni, la venirea și vestirea Împărăției lui Dumnezeu, așa cum se văd în evanghelia după Matei. Evangheliile se termină cu relatarea învierii lui Isus, care a adus cu ea câteva din cele mai frumoase începuturi din istorie: Începutul mântuirii (iertarea păcatelor și neprihănirea, îndreptățirea lui Hristos pentru noi), începutul Bisericii, începutul ultimei părți a istoriei înainte de a doua venire a lui Isus, și – bineînțeles, începutul misiunii. Matei 28 te invită să descoperi noi începuturi, care îți ancorează viața în Hristos și te ajută să crești în maturitate creștină:

1. Descoperă puterea învierii. Viața creștină se bazează pe puterea și pe nădejdea învierii. Isus a adus o viață nouă, cu puteri noi, în Duhul, nădejdea restaurării și răsplătirii. Acum suntem înviați în duhul nostru, prin naștere din nou, iar la venirea lui Hristos vom experimenta învierea într-un trup nou, glorios.

2. Descoperă entuziasmul creștin: acesta este bucuria de a sluji un Hristos viu. La început de an ne aducem aminte că Domnul Hristos pe care îl slujim este viu! Noi nu urmăm învățăturile unui lider decedat, dar faimos, ci urmăm un Mântuitor viu, victorios. El ne ascultă rugăciunile, ne călăuzește, ne mustră, ne vorbește prin Scriptură. Merită să îl urmăm cu bucurie, cu entuziasm.

3. Descoperă temelia credinței creștine, fii preocupat să proclami Învierea Lui și să desființezi argumentele necredinței. Necredința neagă învierea lui Hristos și, de asemenea, divinitatea Lui. Ce dovezi ai despre Învierea lui și despre divinitatea lui Hristos? Cum a intervenit El în viața ta? Cum poți să prezinți cuiva adevărul Învierii lui Hristos?

4. Descoperă adevărul Domniei lui Hristos: „Toată puterea Mi-a fost dată, în cer și pe pământ”. Poți veni la El cu orice cerere, cu orice situație. El este Domnul Domnilor.

5. Descoperă Marea Trinitate, în trei îndemnuri. Faceți ucenici și în acest scop mergeți, botezați în Numele Sf. Treimi, învățați-i.

6. Descoperă Marea Chemare, anume că învățătura creștină trebuie să acopere complet mărturia Scripturii: învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit, spune Domnul Isus. Pavel adaugă în 2Timotei 2:1-2, „Tu dar, copilul meu, întărește-te în harul care este în Hristos Isus. Și ce-ai auzit de la mine în fața multor martori, încredințează la oameni de încredere, care să fie în stare să învețe și pe alții.”.

7. Descoperă Marea Asigurare: „Iată Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacurilor”. Domnul nu ne-a lăsat să conducem o

missione globală fără El, să purtăm o luptă spirituală de unii singuri, ci ne asigură de prezența Sa, pe tot parcursul acestei istorii, până la a doua Sa venire.

ÎNTREBĂRI ȘI APLICAȚII:

Gândește-te că ai fi în situația de a prezenta pe scurt învierea lui Hristos, cuiva doritor să audă dovezile. Ce i-ai spune?

Dacă te-ai simțit vreodată singur, spune cum te încurajează promisiunea lui Hristos: „iată, Eu sunt cu voi până la sfârșitul istoriei”.

Dacă ești preocupat de facerea de ucenici, gândește-te în ce mod vei avea grijă să le prezinți „tot” ce a poruncit Isus, adică evanghelia completă, toată Scriptura.

Încredințează-i lui Hristos întregul Nou An care vine, cere-i Lui călăuzire și binecuvântare.